

Nazwa instytucji

**Śląski Uniwersytet Medyczny w
Katowicach**

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

**Biuletyn Informacyjny : Śląska Akademia Medyczna. R: 1993,
Nr 5.**

Sygnatura/numer zespołu: **J-15282**

ISSN: **0867-7646**

Liczba stron oryginału

44

Liczba plików skanów

44

Liczba plików publikacji

47

Miejsce wydania oryginału

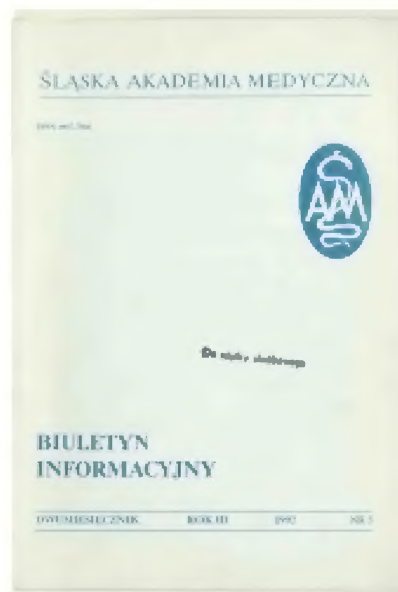
Katowice

Data wydania oryginału

1993

Projekt/Sponsor digitalizacji

**Digitalizacja zbiorów Biblioteki SUM z funduszy
Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, w
ramach środków finansowych na działalność
upowszechniającą naukę.**

Udostępnianie publikacji cyfrowej/prawa własności

Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach

Lokalizacja/pochodzenie oryginału

Zbiory Biblioteki Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach

Przekazano do repozytorium cyfrowego: **31.12.2014**

**Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego**

ŚLĄSKA AKADEMIA MEDYCZNA

ISSN 0867-7646

Do użytku służbowego

BIULETYN INFORMACYJNY

DWUMIESIĘCZNIK

ROK III

1993

NR 5

SPIS TREŚCI

I. Z bieżącej działalności JM Rektora	3
II. Z prac Senatu	18
III. Z rad wydziałów	20
IV. Sprawy kadrowe	23
V. Konferencje, sympozja, zjazdy naukowe	29
VI. Sprawy studenckie	30
VII. Z działalności klinicznej ŚAM	32
VIII. Nowości wydawnicze	32
IX. Opinie – Polemiki	34
X. Varia	36

I. Z BIEŻĄCEJ DZIAŁALNOŚCI JM REKTORA

1. Inauguracja Roku Akademickiego 1993/94 w Śląskiej Akademii Medycznej (1 X 1993 Dom Muzyki i Tańca w Zabrzu).

Uroczystymi i podniosłymi słowami: *Salve Academiae, Salvete Et Profesores, Salvete Discipuli, Salvete Academiae Amici* **JM Rektor prof. dr Władysław Pierzchała** otworzył uroczystość inauguracji roku akademickiego 1993/94 w ŚAM witając Senat, Rady Wydziałów, Pracowników, Studentów i ich rodziny.

Następnie w ich imieniu i własnym powitał uczestniczących w inauguracji:

- przedstawicieli wyższych uczelni śląskich,
- doktorów h.c. ŚAM,
- prezydentów miast Katowic, Zabrze, Gliwice i Sosnowca,
- lekarzy wojewódzkich: Katowic, Częstochowy, Bielska-Białej,
- ks. bpa Gerarda Bernackiego,
- duszpasterza akademickiego Ks. Stanisława Puchałę,
- prezesa Okręgowej Izby Lekarskiej dra Z. Wawrzynka
- dyrektora Instytutu Onkologii - prof. B. Maciejewskiego.

Minutą ciszy uczczono pamięć zmarłych w 1992/93:

- profesorów: Jadwigi Kuski, Jana Hankiewicz, Józefa Pudelskiego, Gerarda Sieronia, Kazimierza Szymczyka;
- doktorów: Tadeusza Kozielly, Tadeusza Strzelca;
- mgr Stanisława Bagazińskiego, Andrzeja Czerniakowa i Krystyny Siemiątkowskiej.

Szczegółowe omówienie działalności Uczelni w roku akademickim 1992/93 rozpoczął JM Rektor od stwierdzenia, że:

„Czynnikiem, który decyduje o postępie cywilizacyjnym jest nauka. Przyczynia się ona bowiem nie tylko do powstawania nowych technologii i przynosi odkrycia z zakresu nauk podstawowych, ale również podnosi poziom kultury i wiedzy w społeczeństwie. W

zakresie ochrony zdrowia nauki medyczne realizują promocję zdrowia i uczą zachowań prozdrowotnych. Najlepszą inwestycją przyszłościową społeczeństwa jest stałe wspieranie nauki. Jednocześnie właściwe jest odchodzić od klasycznego podziału na dyscypliny naukowe i dążenie do rozwoju badań wielodyscyplinarnych i międzydyscyplinarnych, w których zacierają się granice między naukami podstawowymi i stosowanymi. Ten kierunek rozwoju Śląskiej Akademii Medycznej jest utrzymywany. Jest to możliwe poprzez wykorzystywanie Jej dotychczasowego potencjału dydaktycznego i naukowego oraz niezależna od naszych intencji właściwość nauk medycznych. Zawiera się ona w integralności wiedzy medycznej sprzyjającej przenikaniu się nauk podstawowych i stosowanych.”

Tę szczególną naukę, jaką jest medycyna - podkreślił JM Rektor - uprawiało w minionym roku w ŚAM 1.504 nauczycieli akademickich w tym:

- 87 z tytułem profesora (42 prof. zwycz.),
- 56 doktorów habilitowanych na stanowisku profesora nadzwyczajnego,
- 5 doktorów habilitowanych na stanowiskach docentów,
- 20 doktorów habilitowanych na stanowiskach adiunktów,
- 648 doktorów na stanowiskach adiunktów, wykładowców i asystentów,
- 183 magistrów na stanowiskach asystentów, wykładowców i lektorów.
- 505 lekarzy med. na stanowiskach asystenta na jeden rok i asystentów wykładowców.

Tytuły naukowe profesorów otrzymali: **Antoni Dyduch, Władysław Grzeszczak i Władysław Rokicki**. Stopnie naukowe doktorów habilitowanych otrzymało 15 osób, z tego 6 zatwierdziła już Centralna Komisja Kwalifi-

kacyjna. Na wniosek JM Rektora, Minister Zdrowia mianował 20 pracowników na stanowisko profesora zwyczajnego i 18 na stanowisko profesora nadzwyczajnego.

Na stanowiska pełniących obowiązki kierownika powołani zostali:

Prof. dr hab. **Stefan Kossmann** - Kolegium Szkolenia Podyplomowego,

Dr hab. **Ryszard Poręba** - IV Katedra i Klinika Położnictwa i Ginekologii w Ty-chach,

Dr n. med. **Magnus Pawełczyk** - III Katedra i Klinika Laryngologii w Katowicach,

Prof. dr hab. **Henryk Majchrzak** - Zakład Medycyny Katastrof,

Dr n. med. **Witold Lukas** - Pracownia Medycyny Rodzinnej w Kolegium Szkolenia Podyplomowego.

Na podstawie konkursu obsadzono stanowiska kierowników w I Katedrze Pediatrii w Zabrze:

Klinika Pediatrii i Hematologii - prof. dr hab. **Antoni Dyduch**,

Klinika Ogólnopediatrycznej - prof. dr hab. **Krystyna Karczewska**,

Klinika Chirurgii Dziecięcej - prof. dr hab. **Józef Dziełicki**,

II Katedra i Klinika Laryngologii w Zabrze - dr hab. **Grzegorz Namysłowski**,

Katedra i Zakład Anatomii Prawidłowej w Katowicach - dr hab. **Konstanty Ślusarczyk**,

Zakład Genetyki w Katedrze Biologii i Parazytologii w Katowicach - prof. dr hab. **Danuta Dziekanowska**.

DZIAŁALNOŚĆ NAUKOWA

W 1992 ŚAM realizowała 360 tematów naukowo-badawczych w tym:

1. projekty badawcze (granty) - 24 tematy
2. prace wynikające z bezpośredniej współpracy z instytucjami - 36 tematów
3. prace usługowe - 12 tematów
4. prace statutowe - 193 tematy
5. prace własne - 92 tematy
6. inne prace - 3 tematy

Ponadto realizowana jest jedna umowy na zlecenie Fundacji Nauki Polskiej i jedna umowa międzynarodowa.

Pracownicy Akademii opublikowali łącznie: 930 prac naukowych w wydawnictwach krajowych i 188 w wydawnictwach zagranicznych,

445 referatów wygłoszono na zjazdach krajowych i 170 na zagranicznych,

347 osób zrealizowało wyjazdy zagraniczne, w tym 58 szkoleniowe, 73 rozpoznawcze, a 216 uczestniczyło w zjazdach naukowych.

Za osiągnięcia naukowe w 1992 otrzymali nagrody Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej:

NAGRODY INDYWIDUALNE:

Prof. dr hab. **Eugeniusz Kucharz** i Prof. dr hab. **Mieczysław Krause**

NAGRODY ZESPOŁOWE:

1. Prof. dr hab. **Kornel Gibiński** i Prof. dr hab. **Andrzej Nowak**
2. Prof. dr hab. **Tadeusz Wilczok**, Dr n. przyr. **Krystyna Stępień**, Dr n. farm. **Małgorzata Porębska-Budny**
3. Prof. dr hab. **Jerzy Hołowiecki**, Dr n. med. **Beata Stęlla-Hołowiecka**, Dr n. med. **Sławomira Kyrzcz-Krzemiń**, Mgr **Krystyna Jagoda**
4. Prof. dr hab. **Mieczysław Krause**, Dr n. med. **Joanna Lewin-Kowalik**, Mgr **Jarosław Jerzy Barski**, Mgr **Dariusz Górka**

DZIAŁALNOŚĆ WYDAWNICZA

W roku akademickim 1992/93 ŚAM wydała drukiem:

- 6 numerów *Annales Academiae Medicae Silesiensis*
- 1 numer *Annales Soc. Doctr. Stud. Acad. Med. Siles.*
- 1 numer *Śląskiego Informatora Med. Praktycznej*
- 10 pozycji skryptowych dla studentów i lekarzy
- 8 rozpraw habilitacyjnych

Przy współpracy z Fundacją Dzieła Miłosierdzia w Częstochowie wydano pierwszy numer nowego czasopisma pt.: *Ulga w Cierpieniu*.

Ponadto wydano dwa podręczniki dla lekarzy i studentów: *Laseroterapia i magnetoterapia* autorstwa **Aleksandra Sieronii** i *Neonatologia* - tłumaczenie najnowszego wydania amerykańskiego (1992) oraz *Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska* t. 1. pod red. **A. Puzio**. Jest to wydawnictwo jubileuszowe poświęcone 50-leciu ŚAM. Kolejne tomy: 2-5 będą ukazywały się w następnych

latach. Ostatni t. 5 planowany jest na rok 1998.

ORGANIZACJA

W roku sprawozdawczym opracowano koncepcję organizacji szkolenia podyplomowego w ramach specjalizacji i poza specjalizacją (patrz Biul. Inf. 1993,3) zaakceptowaną przez Senat w styczniu 1993. Dla jej realizacji powołano Kolegium Kształcenia Podyplomowego (KKP), które przygotowało wniosek akredytacyjny szkolenia lekarza rodzinnego. Oczekujemy na jego akceptację, która umożliwi przyjęcie na 3-letnie studia podyplomowe w systemie rezydentkim 50 lekarzy rocznie. KKP realizuje cele praktyczne nauczania medycyny wskazane przez polityków zdrowia i jednocześnie otwiera nowe możliwości dydaktyczne wypełniające lukę powstałą w wyniku ograniczania przez MZiOS limitu przyjęć na studia medyczne.

Rozszerzając kształcenie na okres podyplomowy ŚAM, przy finansowym wsparciu resortu, stworzyła w szpitalach klinicznych kilkadziesiąt etatów stażowych dla lekarzy i przejęła nad nimi merytoryczną opiekę.

W minionym roku akademickim przygotowano również koncepcję uruchomienia w Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach odpłatnych studiów stomatologicznych: 5 letnich w systemie stacjonarnym dla obcokrajowców i 2-letnich uzupełniających dla lekarzy medycyny i studentów po IV roku wydziału lekarskiego. Nauczanie to ma prowadzić Wydział Lekarski w Zabrze w oparciu o własną bazę teoretyczną i kliniczną oraz organizowaną w Bytomiu Lecznicę Stomatologiczną, która ma być niepublicznym zakładem opieki zdrowotnej. Organem założycielskim Lecznicy będzie spółka z udziałem ŚAM (patrz: Biul. Inf. 1993,3). Omawiana koncepcja ma realizować zwiększone zapotrzebowanie na kształcenie stomatologów i korzystać z projektu „Gwarancji państwa w zakresie świadczeń zdrowotnych” w oparciu o Ustawę o Zakładach Opieki Zdrowotnej. Senat ŚAM zaakceptował już omawianą koncepcję. Obecnie trwają prace organizacyjne, toczy się postępowanie administracyjne oraz trwa remont obiektu w Bytomiu.

W roku akademickim 1992/93 zakupiono dla celów dydaktycznych: 51 mikroskopów optycznych, 6 spektrofotometrów, wirówki, wagi, fantomy do ćwiczeń. Wyposażono też

pracownie komputerowe zakładów realizujących nauczanie informatyki. Wydano na ten cel ogółem 4 mld zł. w tym dla Wydz. Lekarskiego Katowickiego 1,7 mld, Wydz. Lek. Zabrzeńskiego 1,3 mld oraz dla Wydziału Farmaceutycznego 1 mld zł.

Natomiast przydzielone przez MZiOS środki na inwestycje budowlane od lat są mniejsze niż potrzeby przez nas zgłaszane. Spowodowało to okresowe wstrzymanie budowy auli w Ligocie części dydaktycznej Katedry Okulistyki w Katowicach i Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu. Brak również możliwości rozwinięcia pełnego frontu robót na budowie Szpitala Pediatrycznego w Ligocie i tamtejszej ciepłowni. Środki i wykonawstwo skoncentrowano na realizacji bloku K 11, planując jego ukończenie w IV kwartale 1993.

Plan inwestycyjny na 1994 rok złożony w MZiOS zamyka się kwotą 149 mld (Pediatria - 90 mld, kotłownia Ligota - 23 mld, Okulistyka K-ce - 5 mld, kotłownia Rokitnica - 3 mld, Wydział Farmaceutyczny - 22 mld, Aula - 6 mld).

Zakres prac remontowych skoncentrowany był na:

- adaptacji budynku w Bytomiu dla potrzeb Oddziału Stomatologicznego,
- remoncie DS nr 1 w Zabrzu - Rokitnicy (przygotowanie projektowe),
- uruchomieniu Apteki Akademickiej w Sosnowcu.

Kontynuowano też remont kapitalny Zespołu Naukowo-Dydaktycznego w Zabrzu - Rokitnicy, gdzie wymieniono całą sieć centralnego ogrzewania w budynku głównym, remontowano dach i uszczelniono okna.

Ponadto zainstalowano liczniki ciepłej i zimnej wody, energii elektrycznej i gazu.

DZIAŁALNOŚĆ KLINICZNA

Działalność kliniczna ŚAM realizowana jest w 28 klinikach umieszczonych w 5 państwowych szpitalach klinicznych oraz w 45 klinikach usytuowanych w szpitalach pozaakademickich.

Dla utrzymania wysokiego poziomu diagnostycznego w klinikach akademickich zakupiono dla potrzeb Wydziału Lekarskiego w Zabrzu - tomograf komputerowy a dla Wydziału Lekarskiego w Katowicach - gamma kamerę. Wydatkowano na te cele 11 mld zł.

Śląska Akademia Medyczna będzie utrzymywała dotychczasowy udział w systemie publicznej opieki zdrowotnej i rozwijała swo-

je uczestnictwo w ochronie zdrowia poprzez tworzenie własnych, niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej.

Propozycje możliwych do rozważenia celów strategicznych ŚAM w zakresie nauki, dydaktyki, działalności klinicznej i struktur uczelni zostały przedstawione w moim exposé wyborczym (patrz: Biul. Inf. 1993,3).

Następnie JM Rektor zwrócił się bezpośrednio do przyszłych lekarzy:

„Drodzy Studenci!

Medycyna, którą zamierzacie uprawiać jako dyscyplinę akademicką jest dziedziną szczególnego rodzaju. Obejmuje działalność lekarza jako naukowca (to znaczy wiedzę typu „wiem dlaczego”), technologię (która jest aktywnością typu „wiem jak”) oraz technikę (badania i leczenie konkretnego chorego).

Decydujemy się zatem rozróżniać trzy rodzaje działalności w obrębie nauk medycznych: biologię medycyny - jako poziom naukowy, medycynę kliniczną - poziom technologiczny oraz praktykę kliniczną - poziom techniczny.

Jest to podział niedoskonały bowiem rozgraniczenie między biologią medycyny i medycyną kliniczną jest bardzo nieostre, a z drugiej strony nie zawsze jest możliwe wyrowadzenie bezpośrednich wniosków z biologii medycyny dla celów medycyny klinicznej.

Również praktyka kliniczna nie sprowadza się jedynie do stosowania biologii medycyny.

Rozwiązywanie problemów klinicznych wymaga przyjęcia stanowiska empirycznego.

Jest jednak różnica w postaci efektów działalności lekarza na tych obszarach.

Biologia medycyny ma swoją filozofię, którą jest realizm kontrolowany empirycznie. Ten właśnie realizm kontrolowany przez doświadczenie doprowadza do powstania teorii naukowej.

Teoria ta jest obrazem rzeczywistości, który może być prawdziwy lub fałszywy (np. etiologia astmy).

Realizm kontrolowany empirycznie doprowadził do odkrycia insuliny.

Natomiast rezultatem badań klinicznych jest zawsze pewne „statystyczne prawo przyrody”, które pozwala nam przewidzieć przyszłe wydarzenia (jakie zajdą np. w przebiegu leczenia chorych).

Pozostaje mi życzyć Wam byście opierając się na spójnych teoriach poznali na tyle owe statystyczne prawa przyrody by móc w przyszłości skutecznie leczyć większość chorych

lub stosować procedury zapobiegające chorobom.

Dzisiaj macie okazję z całą Uczelnią złożyć hołd tym, którzy perfekcyjnie stosują zasady filozofii nauki w medycynie i zespalają w całość biologię medycyny z medycyną kliniczną.

Obecna inauguracja ma charakter wyjątkowo uroczysty, wzbogacona jest bowiem promocją doktorów honorowych Śląskiej Akademii Medycznej. Wysoki Senat nadał ten najwyższy tytuł dwu czynnym profesorom Akademii, a włączenie promocji do inauguracji roku akademickiego jest najważniejszym elementem obchodów 45-lecia działalności Uczelni. Podkreśla rolę nauki w tworzeniu i trwaniu szkoły uniwersyteckiej.

Drodzy Studenci pierwszego roku! Będziecie teraz ślubowali w obecności doktorów honorowych, Rad Wydziałów oraz wszystkich członków społeczności akademickiej naszej Uczelni”.

Aktu immatrykulacji dokonali dziekani: Wydziału Lekarskiego Katowickiego - prof. **Barbara Zahorska-Markiewicz**, Wydziału Lekarskiego Zabrzeńskiego - prof. **Jan Wodnicki**, Wydziału Farmaceutycznego - prof. **Tadeusz Wilczok**.

Po immatrykulacji wystąpił przedstawiciel Samorządu Studenckiego **Marcjan Latos** zwracając się do studentów I roku: „Dzisiejszy dzień otwiera nowy rozdział w Waszym życiu. Decydując o wyborze zawodu zdecydowaliście o drodze prowadzącej do jego zdobycia. Pokonaliście już pierwszy etap - był nim egzamin wstępny. Teraz czekają Was lata mozolnej i systematycznej nauki. Jestem jednak pewien, że zadowolenie z osiągniętych wyników, radość z poznawania nowych ludzi sprawią, że nie będziecie rozczarowani. Tym bardziej, że w każdej sprawie pomocą i radą służy Wam Samorząd Studencki, którego jestem przedstawicielem. Samorząd reprezentuje Was i dba o Wasze interesy na terenie Uczelni i poza nią. Patronuje także działalności kulturalnej i sportowej. Tych, którzy chcą mieć wpływ na życie i kształt naszej Uczelni zapraszam do współpracy, natomiast wszystkim Wam serdecznie życzę zrealizowania planów i zamierzeń.”

Ponownie zabrał głos JM Rektor - prof. **Władysław Pierzchała**, żegnając pracowników odchodzących na emeryturę. Zwracając się do profesorów : **Lecha Dzieciuchowicza**,

Władysława Kotani, Anny Makowskiej oraz doktorów: **L. Goldstein, A. Świętochowskiego i R. Winter** powiedział: „W imieniu Senatu i własnym, w imieniu Waszych współpracowników i studentów, dziękuję za wszystko co uczyniliście dla pomnożenia sławy Śląskiej Akademii Medycznej i wszystko co udało się naszej ocenie, a co jest częścią Waszej osobowości pozostawionej w dorobku tej uczelni. Proszę - utrzymujcie więzi z Akademią we wszystkich możliwych formach, wzbogacając treść jej działania”. Odchodzącym na emeryturę Profesorom JM Rektor wręczył listy gratulacyjne Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej oraz medale pamiątkowe Śląskiej Akademii Medycznej.

Następnie zwrócił się Pan Rektor do pracowników administracyjno-technicznych: **Heleny Bartoszczyk, Janiny Bogdoll, Danuty Dziennowskiej, Stanisławy Gruszczyńskiej, Henryka Hatko, Janiny Krydy, Ireny Pacygi, Grażyny Przybyły, Izabeli Ringel-Matyski, Kazimierza Zajac i Elżbiety Żychoń** dziękując im za wspieranie działań naukowych i nauczycielskich. Podkreślił iż poziom ich umiejętności również decydował o jakości pracy Akademii.

Drugą, zasadniczą część tegorocznej inauguracji stanowiła uroczystość nadania tytułów doktora honoris causa Śląskiej Akademii Medycznej Profesorom: **Zbigniewowi Hermanowi i Franciszkowi Kokotowi**. JM Rektorem zwracając się do Senatu, zaproszonych gości i społeczności akademickiej powiedział:

„Uroczystość, w której uczestniczymy jest jedną z najważniejszych w życiu Akademii. Jej Senat obdarza wybranych najwyższym wyróżnieniem - tytułem doktora honoris causa.

Oni - przyjmując go uświetniają swą obecnością poczet wybitnych doktorów Śląskiej Akademii Medycznej.

Honorowy tytuł doktora jest przypomnieniem drogi naukowej każdego uczonego, poczynając od niegdyśszego Lectoris ordinarius in medicinis.

Ten tytuł łączy Was, Szanowni Doktorzy z pierwszymi doktorami Uniwersytetu Jagiellońskiego - profesorami medycyny: Janem z Dobrej, Janem Saccis de Papia, Janem z Reguła, Piotrem z Gaszowic, Maciejem z Miechowa.

Ten tytuł nadajemy Wam Wielce Szanowni tak jak od średniowiecza nadawano go wybitnym uczonym: Augustynowi, Bonawenturze, Tomaszowi z Akwinu.

Ten tytuł jest potwierdzeniem waszego autorytetu epistemologicznego - i jednocześnie autorytetu deontologicznego mimo wzajemnej ich niezależności.

Nadając tytuł doktora honoris causa - Wysoki Senat okazał szacunek dla autorytetów - tych, którzy wiedzą lepiej niż inni i dla autorytetów - tych, którzy przewodzą innym”.

Po tych podniosłych słowach JM Rektor odczytał uchwały Senatu ŚAM nr 41 i 42 z 16 czerwca 1993, nadając tytuły doktora honoris causa prof. **Z. Hermanowi i F. Kokotowi**.

Następnie prof. **Stanisław Józkiwicz**, jako promotor przedstawił laudację prof. **Z. Hermana**. Po czym wraz z Dziekanem Wydz. Lekarskiego w Katowicach - prof. **B. Zahorską-Markiewicz** dokonali uroczystej promocji prof. **Z. Hermana** po której JM Rektor, Senat, społeczność akademicka, uczestniczący w uroczystości goście i rodzina złożyli Dostojnemu Doktorowi h.c. gratulacje i życzenia na które prof. **Z. Herman** odpowiedział

„Magnificencjo, Czeigodny mój Promotorze, Wysoki Senacie, Prześwietne Rady Wydziałowe.

Składam Wam dziękczynienie za ten wielki zaszczyt, którym mnie obdarzyliście. Cieszę się nim wielce jako były student, a obecnie profesor naszej almae matris.

Jestem szczęśliwy, że dzielę ten zaszczyt z moim wielkim przyjacielem Franciszkiem, profesorem Kokotem.

Składam też dziękczynienie osobom najbliższemu mojemu sercu: - mojej czeigodnej Żonie, profesor Annie, która odciążając mnie od codziennych obowiązków, przyczyniła się do tego, że mogłem spokojnie pracować; - moim znakomitym i drogim Kolegom, z którymi miałem lub mam nadal zaszczyt pracować, za to, że obdarzyli mnie Swoją współpracą, życzliwością i przyjaźnią; - dostojnym gościom dziękuję, że przybyli, aby być ze mną w tym uroczystym momencie.

Wszystkim bardzo dziękuję.”

Podobny charakter i przebieg miała druga promocja - prof. **F. Kokota**, której dokonali promotor prof. **Zygmunt Górka** i Dziekan prof. **B. Zahorska-Markiewicz**.

W odpowiedzi na dokonaną promocję i złożone z tej okazji gratulacje przez JM Rektora, nauczycieli, studentów, gości i rodzinę zabrał głos dostojny dr h.c.:

„Soli Deo honor et gloria. Gratias ago omnibus hominibus bonae voluntatis

Magnificencjo Rektorze, Wysoki Senacie, Szanowni Członkowie Rad Wydziałów, Drody Goście, Droga Młodzieży.

Nie byłoby dzisiaj uroczystości nadania mi zaszczytnej godności doktora honoris causa bez splotu życzliwości wielu ludzi. W pierwszej kolejności wymienię swego Promotora Pana Prof. **Zygmunta Górke**, który był ogniwem cynglowym mojego przewodu doktorskiego, w następnej - życzliwych mi recenzentów w osobach pana prof. **Włodzimierza Januszewicza**, pana prof. **Zenona Szewczyka** oraz pana prof. **Zbigniewa Hermana**, którzy przekazali swoje opinie Wysokiej Radzie Wydziału Lekarskiego w Katowicach, a następnie Senatowi Śląskiej Akademii Medycznej. Wszystkim członkom tych dwóch ostatnich organów naszej Uczelni a w szczególności Drogiemu mi Rektorowi, Panu Prof. **Pierchale** i Pani Dziekan, Pani Prof. **Zahorskiej-Markiewicz** składam serdeczne podziękowanie za okazaną mi życzliwość.

W końcu wyrazy wdzięczności kieruję do wszystkich moich gości, którzy z bliska i z daleka przybyli na tę uroczystość oraz licznie zebranej młodzieży, z którą w trudnych chwilach dziejów naszej Uczelni, szczególnie wtedy, kiedy byłem rektorem, dzieliłem momenty wzlotów, upadków i rozczarowań. W końcu nie byłoby tej uroczystości, gdyby nie pełna poświęcenia praca moich współpracowników, doktorantów (w liczbie 64), habilitantów (w liczbie 10), z których połowa już jest profesorami, licznych pracowników naukowo-technicznych, pielęgniarek, chorych oraz moich oddanych mi sekretarek, które w sposób mistrzowski wspomagały mnie w pracach administracyjno-redakcyjnych i chroniły szefa od natarczywych, nieumówionych interesantów.

W końcu wyrazy wdzięczności składam całej mojej Alma Mater, która stworzyła mi możliwości zawodowego i naukowego rozwoju oraz moim nauczycielom profesorom, których wymienię w moim późniejszym wykładzie. Wspinając się po plecach tych ostatnich gigantów życia naukowego, moralno-etycznego i zawodowego łatwiej mi było dostrzec dalekie horyzonty i kierunki współczesnej medycyny.

W końcu wyrazy wdzięczności winien jestem całej mojej rodzinie, która godnie, z pokorą i prawie bez sprzeciwu zносиła egoizm pracownika nauki (a cóż innego pozostało!).

Następnie JM Rektor zwrócił się z prośbą do Dostojnych Doktorów h.c. o wygłoszenie

wykładów. Jako pierwszy wystąpił Profesor **F. Kokot** z interesującym wykładem na temat: „Kariera naukowa - szczęśliwy zbieg okoliczności, czy też uporczywe dążenie do przeżywania wielkiej przygody”.

„Według definicji podanej w Encyklopedii Powszechnej pod hasłem „kariera” czytamy: 1) jest to szybkie zdobywanie przez jednostkę coraz wyższych stanowisk i pozycji w działalności zawodowej, naukowej i społecznej lub przechodzenie z pozycji społecznej niżej cenionych do pozycji wyżej cenionych w danym społeczeństwie lub 2) przebieg pracy zawodowej człowieka w ciągu jego życia”. Włec przedmiotem kariery jest jednostka ludzka. Jednostka, o której będzie mowa dalej, która urodziła się na niedalekiej stąd Opolszczyźnie. Fakt ten zapewne nie został specjalnie przez nikogo odnotowany z wyjątkiem ksiąg miejscowego urzędu stanu cywilnego. I tak wzrastał w latach chłopak, w towarzystwie swych trzech braci. Miał 10 lat kiedy nagle w domu moich rodziców, zjawił się nauczyciel szkoły powszechnej nazwiskiem Eckert, wychowawca klasy, aby ich przekonać, by swego syna wysłali do miejscowego gimnazjum. Fakt ten był tym dziwniejszy, a nawet irracjonalny, że chłopak, o którym mowa, nie wyróżniał się w szkole najlepszym świadectwem (szczególnie z powodu głośnego wyrażania krytycznych opinii o nauczycielach, co mu niestety pozostało jeszcze przez wiele lat) a w domu sprawiał rodzicom nielada kłopotów, włec „po co wysyłać takiego urwisa i nicponia do gimnazjum?” - argumentowała matka. „Poza tym kto zapłaci chesne, które obowiązuje wszystkich uczniów gimnazjalnych, skoro w domu bieda aż piszczy” - mówiła matka. Przetargi mojej matki z p. Eckertem trwały przeszło rok. W końcu matka ustąpiła. Zaczął się okres gimnazjalny. Na chesne trzeba było zapracować udzielając korepetycji słabszym, ale za to bogatszym kolegom klasowym, oraz jako roznosiciel gazet. Okresy wakacyjne były szczególnie pracowite, bo pracą przy żniwach oraz zbieraniem owoców leśnych, można było istotnie wzmocnić budżet rodzinny. I tak minęły lata i zbliżył się termin matury. Uwzględniając fakt, że w rodzinnym mieście funkcjonowało tylko gimnazjum o profilu pedagogicznym, a nauczycielem nigdy nie zamierzałem zostać, zdecydowałem przenieść się do gimnazjum w Lublińcu, gdzie uczestniczyłem w rocznym, przyspieszonym kursie przygotowawczym typu humanistycznego, po którym

obowiązywał egzamin maturalny eksternistyczny ze wszystkich przedmiotów klas licealnych. Był to egzamin bardzo trudny, czego dowodem był fakt pozytywnego zdania wszystkich przedmiotów w pierwszym terminie zaledwie przez kilkunastu kandydatów na przeszło 50 zdających. Nie byłoby w tym nic dziwnego, gdyby nie nieoczekiwane zdarzenie pomaturalne. Kiedy wychodziłem z auli - po zdaniu ostatniego egzaminu, podszedł do mnie ówczesny dyrektor gimnazjum p. Stanisław Książek, obejmując mnie po ojcowski i gratulując mi sukcesu powiedział zdecydowanym głosem: „Franek, ty pójdziesz na medycynę”. - „Jak to, panie dyrektore”, zaoponowałem, „ja mam studiować medycynę, kiedy jestem dobry w fizyce, chemii i matematyce. Zamierzam starać się na studia w Politechnice Śląskiej”. „A ja ci radzę medycynę” - odpowiedział pan dyrektor. „Przecież widzę - kontynuował pan dyrektor Książek - że z ciebie nie będzie żaden inżynier”. Nie wiem, czy przyszli inżynierowie różnią się pewnymi cechami od przyszłych lekarzy, wiem jednak, że traktowałem propozycję pana dyrektora za irracjonalną. Ponieważ uważałem pana dyrektora Książka za nieprzeciętnego pedagoga, w końcu posłuchałem. Po szczęśliwym zdaniu egzaminu wstępnego znalazłem się w gronie małej grupki około 110 studentów pierwszego roku medycyny Śląskiej Akademii Medycznej. Choć nauka nie sprawiała mi istotnych trudności, coraz trudniejsze stawało się moje położenie materialne w takim stopniu, że byłem zdecydowany zrezygnować ze studiów i pójść do pracy zarobkowej. I tu nagle zdarzyło się coś, co zadecydowało o kontynuowaniu moich studiów. Mianowicie, bezpośrednio po zdaniu egzaminu z chemii ogólnej u pana prof. Prebendowskiego ten ostatni, trzymając mój indeks jeszcze w swoich rękach, zapytał mnie, czy nie chciałbym pracować u niego jako laborant w wymiarze 1/2 etatu. Uwzględniając moją trudną sytuację materialną uważałem taką propozycję za cud boski i niechybnie rozpocząłem pracę w Katedrze Chemii Ogólnej. Wnet się okazało, że za syntezę kwasu krokonowego, potrzebnego dla pana profesora Prebendowskiego do badań naukowych, otrzymałem dodatkową gratyfikację w postaci stypendium naukowego. Tak więc dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności, ze stanu skrajnej biedy wpadłem w luksus dostatku i zupełnej niezależności od organizacji polity-

cznych, które w tamtych czasach decydowały o tym komu dać, a komu nie udzielać wsparcia materialnego. Wnet się okazało, że badanie martwej materii nie było szczytem moich marzeń, co dobrze rozumiał mój szef, tj. pan prof. Prebendowski, wyrażając zgodę na moje przeniesienie do tworzącej się Katedry Farmakologii kierowanej przez pana prof. Jeskego. Atmosfera w Zakładzie Farmakologii była wspaniała dzięki kochanemu szefowi, który nie przeszkadzał w samodzielnym rozwiązaniu własnych badań naukowych, choć był bardzo srogi w ocenie uzyskanych wyników i przedstawionych mu manuskryptów prac naukowych. Przypominam sobie, że pracę na temat hipotensyjnego działania jemioty, musiałem przepisać tylko 7 razy (inni nawet 10 razy, a więc nie byłem jeszcze najgorszy). Fakt, że z ówczesnego zespołu wszyscy lub prawie wszyscy są dzisiaj profesorami najlepiej świadczy o doborze pracowników i atmosferze wśród nich panujących.

Minęły lata i wydawało się, że małżeństwo, zawarte z farmakologią będzie nierozzerwalne. A tymczasem zaszły nagle nieoczekiwane zmiany personalne w Zakładzie, które sprawiły, że trzeba było pożegnać się z farmakologią po siedmiu latach pracy. Przyznać muszę, że długo nie mogłem się zgodzić z krzywdzącym mnie losem.

Los prowadził mnie do ówczesnej III Kliniki Chorób Wewnętrznych w Bytomiu, kierowanej przez jednego z najmłodszych w owym czasie, a może najmłodszego profesora internistę w kraju pana prof. Kornela Gibińskiego. Choć w dziedzinie nauki przymiotników „wielki” lub „wybitny” należy używać z wielką rozważą, wnet się zorientowałem, że mój nowy szef jest nie tylko wielkim w sensie zawodowym, ale gigantem w sensie naukowym, który widział medycynę z wysokości przynajmniej Kasprowego a nie z pokładu 500 m kopalni „Katowice”. Dzięki jego dalekowzroczności powstały cztery silne zespoły badawcze, zajmujące się gastrologią, kardiologią, nefrologią i diagnostyką izotopową, wsparte dobrze zorganizowanym zapleczem laboratoryjnym i statystycznym. Miałem szczęście znaleźć się w grupie nefrologicznej, złożonej z samych entuzjastów, dzięki którym zrodziła się na Śląsku nie tylko nefrologia, ale i nowoczesne endokrynologia i hipertoniologia.

Z tego co powiedziałem, wynika jasno, że kariera naukowa to na pewno nie tylko szczęśliwy zbieg okoliczności, ale działanie czegoś

więcej, czego współczesna nauka nie potrafi jeszcze wyrazić cyframi i weryfikować rachunkiem statystycznym.

Kariera naukowa kryje jednak w sobie również elementy subiektywne, wyrażające się tęsknotą do przeżywania wielkiej przygody. Ale i w tym zakresie „szczęśliwy zbieg okoliczności”, a może „działanie tego czegoś, czego nie udaje się wyrazić zdefiniowanymi pojęciami”, może stać się kołem zamachowym w karierze naukowej badacza. Podam przykład z własnego życia.

Wszyscy, którzy zajmują się chorobami nerek czyli nefrologią, dobrze wiedzą, że przewlekła niewydolność nerek powoduje ogromne spustoszenie w gospodarce wapniowo-fosforanowej, wyrażające się między innymi ciężką chorobą kości. Ważnym ogniwem patogenetycznym tej choroby jest nadmierne wydalenie parathormonu przez gruczoły dokrewne zwane przytarczycami. Zwalczanie nadczynności przytarczyc i związanych z nią zaburzeń gospodarki wapniowo-fosforanowej należy do podstawowych metod leczenia przewlekłej mocznicy. Celem pogłębienia swojej wiedzy w tym zakresie w 1970 r. wyjechałem do Anglii, gdzie nauczyłem się metody izolacji parathormonu z przytarczyc bydłych (w owym czasie parathormon ludzki jeszcze nie był dostępny) i oznaczanie tego hormonu w surowicy krwi. Po powrocie do kraju okazało się, że przeszczepienie na grunt polski nabytej wiedzy napotyka na trudności nie do przeczyżenia. Pierwsza trudność to konieczność zebrania w krótkim czasie (przez około 3-6 miesięcy) 12.000 przytarczyc bydłych. Rozeznanie lokalne wykazało, że pracujące w województwie katowickim duże rzeźnie nie są zainteresowane przytarczycami, ba, nawet pracujące w tych rzeźniach pracownie endokrynologiczne, nigdy przytarczycami się nie zajmowały (zajmowały się natomiast izolacją tarczycy i nadnerczy, z których otrzymywało się preparaty lecznicze). W tym miejscu wspomnieć należy, że rzeźnie-giganty, np. w Chicago, skłonne były dostarczyć wymaganej ilości przytarczyc za skromną sumę 20.000 dolarów. Była to suma na ówczesne czasy nieosiągalna dla kliniki. Skoro zebranie tak dużej liczby przytarczyc było niemożliwe na miejscu, zrezygnowałem, przynajmniej czasowo, z realizacji badań w tym zakresie.

I tu nagle zdarzyło się coś, co w sposób istotny wpłynęło na dalszy tok badań. Otóż pewnego dnia, w gabinecie moim pojawia się

chora (dodam, w obecności męża), u której w klinice naszej rozpoznano występowanie gruczolaka nadnerczy wytwarzającego aldosteron a będącego przyczyną dużego nadciśnienia tętniczego. Chora została zoperowana w sąsiedniej Klinice Chirurgicznej kierowanej wówczas przez pana prof. Gasińskiego. Po operacji ciśnienie tętnicze uległo całkowitej normalizacji, o czym chora chciała mnie zawiadomić. Opuszczając gabinet, mąż chorej, zatrzymując się w drzwiach, odwrócił się i zapytał: „A może ja panu profesorowi lub klinice mogę w czymś pomóc?” Na tak nieoczekiwane pytanie natychmiast zareplikowałem pytaniem: „A kim pan jest? Czym się pan zajmuje?” „Jestem weterynarzem i pracuję w rzeźni w Chorzowie”. „A co pan w rzeźni robi? Bada pan mięso na obecność włośnic” - zapytałem. „Nie - odpowiedział mąż chorej - jestem kierownikiem pracowni endokrynologicznej rzeźni, izolujemy głównie tarczycę, nadnercza i gonady bydła rzeźnego. „Panie doktorze - krzyknąłem - a może pan zechce zbierać również przytarczycę”. „Nie znam się na przytarczycach bydłych” - odpowiedział - „ale spróbuję poznać ich budowę a następnie rozpocząć izolację tych gruczolów”. Nawiasem podam, że przytarczycę bydła jest bardzo mała, ledwie dostrzegalna i waży około 0,5 g. „Przedzwonię za dwa tygodnie do pana profesora, czy zbieranie przytarczyc będzie możliwe”. Okazało się, że w ciągu niecałego miesiąca czterech pracowników pracowni endokrynologicznej opanowało do perfekcji izolację przytarczyc (dodam przy „okazji” wypreparowania tarczycy), co w rezultacie doprowadziło do zgromadzenia 6 kg tkanki przytarczycy w ciągu zaledwie kilku miesięcy. Dodać należy, że pracownicy ci nie otrzymali żadnego dodatkowego wynagrodzenia. Dalsze etapy izolacji parathormonu przebiegały już bez niespodzianek. Z 6 kg tkanki przytarczycowej uzyskano około 300 mg oczyszczonego parathormonu, nadającego się do immunizacji zwierząt celem wywołania swoistych przeciwciał anty-PTH potrzebnego do oznaczania tego hormonu. Ponieważ bydły PTH różni się od PTH ludzkiego kilkunastoma aminokwasami, trzeba było znaleźć zwierzę, które „zechciałoby” wytworzyć przeciwciała anty-PTH, rozpoznające sekwencje aminokwasowe wspólnie dla PTH ludzkiego i bydłowego. Uzyskana ilość oczyszczonego PTH pozwoliła na immunizację 14 świnek morskich przez okres 6 miesięcy. Po

tym czasie okazało się, że tylko jedno zwierzę wytworzyło przeciwciała anti-PTH dające reakcję krzyżową z ludzkim PTH. Ilość uzyskanych przeciwciał anti-PTH u tej świnki pozwoliło na wykonanie w ciągu 20 lat przeszło 20.000 oznaczeń tego hormonu w celach diagnostycznych i naukowych, na rozwinięcie szerokiej współpracy międzynarodowej w wyniku której ukazało się kilkadziesiąt rozpraw naukowych oraz na zaoszczędzenie kilku miliardów złotych. Dodać należy, że w okresie wprowadzenia radioimmunologicznej metody oznaczania PTH w naszej klinice, w całej Europie istniały tylko dwa ośrodki dysponujące przeciwciałami rozpoznającymi ludzki parathormon.

Nie muszę dodawać, jak wielką przygodą była cała operacja opracowania metody ekstrakcji i oznaczania PTH dla wszystkich członków zespołu, tj. pani prof. Kuski, dr Pietrka i mojej osoby. Przeprowadzono ją w głębokiej tajemnicy bez zgody szefa kliniki, który, uwzględniając niebezpieczną procedurę ekstrakcyjną, nie mógłby wyrazić zgody na jej przeprowadzenie w warunkach pracowni klinicznej.

Tak więc dochodzę do końcowych wniosków mojego wystąpienia.

Podobnie jak wstęp swojego wystąpienia chciałyby je zawrzeć w krótkiej modlitwie:

Panie, Dodaj mi siłę, odwagi i roztropności w chwilach upadku i smutku,

Prowadź mnie po krętych i ciernistych drogach mego życia i pomóż mi prawidłowo rozpoznać Twoje znaki i nie sprzeciwiać się woli Twojej,

Naucz mnie pokory i tolerancji oraz godnego znoszenia sukcesów moich bliznich,

Wspomagaj nauczycieli w ich ciężkiej pracy kształcenia i kształtowania twórców postępu nauki.

Prof. Franciszek Kokot

Prof. **Zbigniew Herman** wygłosił wykład na temat: Leki modulujące czynności umysłowe.

Redakcja Biuletynu otrzymała tylko streszczenie wykładu, które poniżej zamieszcza.

„Na wstępie omówiono strukturę mózgu człowieka, rolę substancji szarej i białej i funkcję niektórych części mózgu. Za pomocą rycin przedstawiono zjawisko przekazywania impulsów nerwowych do poszczególnych neuronów.

Objasniono strukturę synapsy nerwowej. Wspomniano o roli niektórych przekaźników nerwowych. Następnie omówiono działanie i zastosowanie leków stosowanych w psychozach schizofrenicznych, różnych zespołach lękowych, psychozach depresyjnych, oraz leków poprawiających pamięć i uczenie się. W końcowej części wykładowca zwrócił się do studentów pierwszego roku Akademii, charakteryzując krótko przebieg studiów. Zwrócił uwagę, że medycyna jest zarówno nauką jak i sztuką.

Wykład zakończył życzeniami owocnych i pomyślnych studiów.”

Na zakończenie JM Rektor podziękował Doktorom h.c. za wykłady. Złożył również podziękowanie za całoroczną współpracę w minionym roku akademickim: prorektorom, dziekanom, senatowi, radom wydziałów, dyrektorowi administracyjnemu, kwestorowi oraz ich zespołom, dyrektorom szpitali klinicznych, samorządowi studenckiemu i wszystkim członkom samorządnej społeczności akademickiej, zamykając uroczystość inauguracji roku akademickiego 1993/94.

Uroczystość inauguracyjną uświetnił występ Śląskiej Orkiestry Kameralnej pod dyktando Jana Wincentego Hawela z udziałem Konstantego Andrzeja Kulki – skrzypce i Krzysztofa Kolbergera – recytacje.

2. Rektor ŚAM – Władysław Pierzchała – Przewodniczącym Konferencji Rektorów Akademii Medycznych w Polsce.

W dniu 5 XI 1993 odbyło się pierwsze w tym roku akademickim spotkanie rektorów akademii medycznych w Poznaniu, na którym wybrano nowego Przewodniczącego Konferencji Rektorów AM w Polsce w osobie prof. Władysława Pierzchały – Rektora ŚAM. Zastępcami Przewodniczącego zostali: Rektor wrocławskiej AM – prof. Jerzy Czernik i Rektor lubelskiej AM – prof. Marian Klamut.

Zgromadzeni rektorzy uchwaliли też program działania KRAMP na najbliższą 3-letnią kadencję oraz omówili aktualną sytuację w dydaktyce, w działalności naukowo-badawczej i usługowej akademii.

MINISTER
ZDROWIA
I OPIEKI SPOŁECZNEJ

WARSZAWA, dnia 5. 11. 1993 r.

Jego Magnificencja
Rektor
Śląskiej Akademii Medycznej
Prof. dr hab. Władysław PIERZCHAŁA
w Katowicach

Wielce Szanowny Panie Rektorze,

Z okazji wyboru Pana Profesora Przewodniczącym Konferencji Rektorów Akademii Medycznych w Polsce proszę przyjąć serdeczne gratulacje i życzenia sukcesów w trakcie pełnienia tej zaszczytnej funkcji.

Jestem przekonany, że Konferencja Rektorów pod Pańskim przewodnictwem będzie współtwórcą nowego oblicza polskiej medycyny i zmian dokonujących się w systemie ochrony zdrowia.

Z wyrazami szacunku i poważania

Ryszard Jacek Żochowski

3. PHZ „Stalexport” wyraża gotowość współorganizowania odpłatnych studiów stomatologicznych w ŚAM.

FOREIGN TRADE ENTERPRISE
STALEXPORT
40-085 KATOWICE,
MICKIEWICZA 29, POLAND
DYREKTOR NACZELNY

Katowice
29.06.1993 r.

Jego Magnificencja
Rektor
Śląskiej Akademii Medycznej
Prof. dr hab. n. med. Władysław Pierzchała
ul. Poniatowskiego 15
40-952 Katowice

Szanowny Panie Profesorze,

W nawiązaniu do listu intencyjnego adresowanego przez Pana do PHZ „Stalexport” w imieniu Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w sprawie uruchomienia odpłatnych studiów stomatologicznych, uprzejmie informuję iż po wszechstronnym przeanalizowaniu sprawy, rozumiejąc potrzebę i intencję odpowia-

dającą duchowi czasu i praktyce stosowanej w wysoko rozwiniętych krajach świata, jesteśmy gotowi podjąć konstruktywną współpracę i włączyć się do realizacji proponowanego przedsięwzięcia na zasadach partnerstwa.

Omówienia wymagają sprawy proceduralne i techniczne, które w najbliższym czasie podejmiemy, wspólnie z przedstawicielami Śląskiej Akademii Medycznej dla ustalenia zakresu i harmonogramu działań pozwalających na przygotowanie odpowiednich dokumentów umożliwiających uruchomienie przedsięwzięcia.

Pozostaję z wyrazami szacunku

*Dyrektor Przedsiębiorstwa
(mgr Ryszard Harhala)*

4. Współpraca Śląskiej Akademii Medycznej z Uniwersytetem Ostrawskim.

Nawiązując do wcześniejszych rozmów między przedstawicielami Magistratu m. Ostrawy, Uniwersytetu i Polikliniki Ostrawskiej a przedstawicielami Urzędu Wojewódzkiego i ŚAM w Katowicach, podpisano w dniu 31 VIII 1993 wstępną umowę o współpracy. Przewiduje ona:

- wymianę pracowników naukowych, dydaktycznych oraz studentów,
- wymianę doświadczeń i szkolenie lekarzy oraz pielęgniarek Centrum Kardiologii Polikliniki Ostrawskiej w Klini-

kach Kardiochirurgicznych ŚAM na terenie Górniczego Centrum Kardiologicznego w Katowicach-Ochojcu,

- współpracę w badaniach naczyniowych i zastawkowych wad serca na poziomie zmian ultramikroskopijnych,
- badanie chorób kardiowaskularnych i cerebrowaskularnych za pomocą nuklearnego rezonansu magnetycznego.

Omawiana umowa przewiduje też w przyszłości współudział jednostek wojewody katowickiego.

5. Zarządzenie Ministra Zdrowia wprowadzające specjalizację w zakresie medycyny rodzinnej.

MINISTERSTWO ZDROWIA
I OPIEKI SPOŁECZNEJ
00-923 WARSZAWA 55
ul. Młodowa nr 15
tel. 31-34-41

Warszawa 1993. 10. 27.

Szanowny Pan
Rektor
Akademii Medycznej
w Katowicach

Szanowny Panie Rektorze,

Departament Nauki i Kształcenia uprzejmie informuje, iż specjalizacja w zakresie medycyny rodzinnej została wprowadzona zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 13 października 1993 r. Zgodnie z tym zarządzeniem oprócz rezydenckiego trybu szkolenia w tej specjalności, przewidziany jest również Skrócony Tryb zdobywania tytułu lekarza rodzinnego. Uruchomienie programów Skróconego Trybu, w tym programów PHARE i Banku Światowego, wymaga powołania Regionalnych Ośrodków Szkolenia na bazie Katedr/Zakładów/Pracowni Medycyny Rodzinnej w Uczelniach Medycznych.

Zgodnie z zapisem w/w zarządzenia koordynatora Regionalnego Ośrodka Kształcenia powołuje Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Kolegium Lekarzy Ro-

dzinnych w Polsce i rektorami uczelni medycznych. Podstawowym zadaniem koordynatora będzie sprawowanie nadzoru merytorycznego nad kształceniem lekarza rodzinnego w regionie oddziaływania uczelni.

W związku z powyższym Departament zwraca się do Pana Rektora z prośbą o poinformowanie nas o aktualnym stanie organizacyjnym Katedry/Zakładu/Pracowni Medycyny Rodzinnej w Pańskiej Uczelni. Interesujące nas dane dotyczą:

- nazwy funkcjonującej lub tworzonej jednostki organizacyjnej dla potrzeb rozwoju medycyny rodzinnej (katedra, zakład, pracownia),
- kto został powołany przez Pana Rektora na kierownika tej jednostki lub jest planowany do objęcia tego stanowiska,
- wykaz osób pracujących lub biorących udział w tworzeniu tej jednostki oraz ich życiorysy, z uwzględnieniem doświadczenia w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, edukacji i medycyny rodzinnej,
- która z tych osób posiada predyspozycje do pełnienia funkcji kierowniczych,
- warunków lokalowo-sprzętowych w/w jednostki,
- etapu prac związanych z typowaniem ośrodków zdrowia i przychodni przewi-

dzianych do współpracy w szkoleniu lekarza rodzinnego,

- jakie województwa Uczelnia pragnęłaby mieć w zakresie oddziaływania potencjalnego Regionalnego Ośrodka Kształcenia,
- osoba, którą Pan Rektor proponuje do powołania na stanowisko koordynatora Regionalnego Ośrodka Kształcenia (można zachować jedność osobową między kierownikiem katedry/zakładu/pracowni medycyny rodzinnej a koordynatorem i można również zastosować rozdział funkcji kierowniczych dla uczelnianej jednostki i dla działającej na rzecz regionu).

Departament zwraca się do Pana Rektora z uprzejmą prośbą o potraktowanie sprawy ja-

ko pilnej, z uwagi na przewidywane rozpoczęcie szkolenia lekarza rodzinnego, w ramach rezydentur, jeszcze w listopadzie br. Uruchomienie tego trybu szkolenia spowoduje znaczne zainteresowanie możliwością uzyskania tytułu lekarza rodzinnego przez lekarzy pracujących w podstawowej opiece zdrowotnej. Dla nich przewidziany jest Skrócony Tryb, działający w oparciu o regionalne ośrodki kształcenia.

Z wyrazami poważania

Dr hab. Rafał Ntżankowski

Dyrektor

Departamentu Nauki i Kształcenia

6. Projekt Regulaminu rozdziału środków na badania własne dla uczelni medycznych.

RADA NAUKOWA
PRZY MINISTRZE ZDROWIA
I OPIEKI SPOŁECZNEJ
00-923 Warszawa,
Miodowa 15
Telefony: 31-15-26, 31-34-41
Fax: 31 15 26
ZESPÓŁ DS. ORGANIZACJI
BADAŃ NAUKOWYCH
NN-NR-28/93

Warszawa
16 czerwca 1993 r.

Jego Magnificencja
Prof. dr hab. Władysław Pierzchała
Rektor Śląskiej Akademii Medycznej
w Katowicach

Szanowny Panie Rektorze,

W załączeniu przesyłam projekt „Regulaminu rozdziału środków na badania własne dla uczelni medycznych”, przygotowany przez Zespół ds. Organizacji Badań Naukowych Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Departamentem Nauki i Kształcenia MZiOŚ. Projekt ten jest przygotowywany do zatwierdzenia przez Radę Naukową w październiku 1993 r. Projekt został przygotowany w oparciu o dokument Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz zalecenia Komitetu Badań Naukowych i własne opinie Członków Zespołu oraz pracowników Departamentu Nauki i Kształ-

cenia. Proszę o ewentualne uwagi do tego projektu.

Jednocześnie przypominam, że w odróżnieniu od środków na badania własne, środki na tzw. działalność statutową służyć powinny dla utrzymania i wzmocnienia tych szkół naukowych w danej uczelni, które decydują o jej statusie naukowym (tj. kategorii). Inaczej mówiąc tych zespołów, które regularnie publikują w czasopismach listowanych w Current Contents. Instytucje finansujące badania posługują się komputerowymi analizami bibliometrycznymi opartymi na Science Citation Index. W tej sytuacji błędy w nazwiskach autorów uczelni, błędy w nazwach uczelni, zmiany nazwisk (np. w związku z wyjściem za mąż) mogą ujemnie wpłynąć na wynik analizy i mieć dla uczelni ujemne skutki finansowe.

Ponieważ można sądzić, że wykorzystanie tego typu mierników nie jest elementem przejściowym, w oparciu o moje doświadczenie wynikające z kontaktów z tymi instytucjami pragnę doradzić skrupulatne sprawozdawanie zwłaszcza tej części działalności uczelni w zakresie publikacji naukowych, która ma wymiar międzynarodowy.

Prof. dr hab. Wiesław Jędrzejczak

Przewodniczący Zespołu

Projekt

Regulamin

rozdziału środków na badania własne dla uczelni medycznych.

1. Środki na badania własne są przyznawane uczelniom, aby umożliwić im finansowanie inicjowania nowych kierunków badawczych, ze szczególnym uwzględnieniem prac młodych pracowników naukowych, a także umożliwić uczelniom wykształcenie kadr zdolnych do konkurowania we współczesnych systemach finansowania badań naukowych tj. systemach grantowych.

2. Środki są rozdzielane pomiędzy uczelnie z wykorzystaniem następującego wzoru określającego procentowy wskaźnik finansowania uczelni (WFU):

$$\frac{100 (A + 0.2B) CDE \text{ dla uczelni } X}{(A + 0.2B) C^{12} D^{12} E^{12} \text{ dla wszystkich uczelni}}$$

gdzie A = liczba samodzielnych pracowników naukowych zatrudnionych etatowo w uczelni (od dr hab. wzwyż);

B = liczba doktorów zatrudnionych etatowo w uczelni;

C = liczba habilitacji osób w wieku poniżej 55 lat zatwierdzonych przez CK w roku poprzednim w stosunku do średniej z trzech ostatnich lat; C¹²: to samo dla wszystkich uczelni.

D = współczynnik sposobu rozdziału środków wewnątrz uczelni. Dla uczelni dokonujących rozdziału w oparciu o wewnętrzny konkurs grantów wynosi 1.2, dla uczelni dokonujących arbitralnego rozdziału na konkretne zadania badawcze wynosi 1.0, a dla uczelni rozdzielających fundusze arbitralnie pomiędzy poszczególne instytuty, zakłady i kliniki wynosi 0.8. D¹²: suma współczynników dla wszystkich uczelni.

E = współczynnik bibliometryczny obliczany według oddzielnego wzoru przez Departament Nauki i Kształcenia MZiOŚ w oparciu o dane dla danej uczelni dostarczone przez Główną Bibliotekę Lekarską obejmującą liczbę prac opublikowanych w czasopiśmie ujętych w Current Contents, tzw. impact factor tych czasopism, i wskaźnik cytowań wg Science Citation Index w przeliczeniu

na liczbę pracowników naukowych i samodzielnych pracowników naukowych danej uczelni. E¹²: suma współczynników bibliograficznych dla wszystkich uczelni medycznych.

3. Uczelnie sprawozdają się z wewnętrznego rozdziału i wydatkowania funduszy w odstępach rocznych, przy czym sprawozdanie musi zawierać następujące informacje:

- liczbę etatowo zatrudnionych samodzielnych pracowników naukowych (od dr hab. wzwyż) z wyszczególnieniem liczby zatrudnionych osób z tytułem naukowym profesora;
- liczbę etatowo zatrudnionych osób ze stopniem naukowym doktora (pomijając osoby wymienione w poprzednim punkcie)
- liczbę stopni doktora habilitowanego nadanych przez uczelnię (i nadanych pracownikom etatowym uczelni przez inne instytucje) zatwierdzonych w roku sprawozdawczym przez CK z wyszczególnieniem osób poniżej 55 roku życia;
- liczby stopni doktorów habilitowanych zatwierdzonych przez CK w trzech poprzedzających latach z wyszczególnieniem osób poniżej 55 roku życia;
- podanie sposobu rozdziału środków ze szczególnym wymienieniem kwot przydzielonych na realizację poszczególnych tematów (lub przydzielonych poszczególnym placówkom) z podaniem nazwisk osób odpowiedzialnych za realizację. Niezbędne jest także podanie nazwisk członków uczelnianej komisji rozdzielającej środki, wśród których powinni mieć możliwość znaleźć się najczęściej cytowani uczeni zatrudnieni w danej uczelni. W kolejnych sprawozdaniach należy także przy każdym finansowym przedsięwzięciu podać kolejny rok jego finansowania.

4. Zakłada się, że dzięki przedsięwzięciom finansowym w ramach badań własnych poszczególni naukowcy z uczelni uzyskują w ciągu nie więcej niż trzech lat materiał umożliwiający im wystąpienie i skuteczne konkurowanie o granty z Komitetu Badań Naukowych. W związku z tym informacja o uzyskaniu takiego grantu będącego kontynuacją tematu zrealizowanego w ramach badań własnych powinna również znaleźć się w sprawozdaniu.

5. Ze względu na to, że preferowaną metodą rozdziału funduszy jest wewnętrzny konkurs grantów, poniżej podane są ogólne zasady takiego konkursu:

- konkurs ogłasza rokrocznie rektor uczelni/dziekan wydziału podając termin składania projektów i skład komisji rozstrzygającej konkurs, który ustalany jest w porozumieniu z radą (radami) wydziału;
- projekty składają się z tytułu, krótkiego wprowadzenia, celu pracy, proponowanego materiału i metod badawczych, harmonogramu (nie więcej niż 3 lata) oraz kosztorysu z rozdziałem na uposażenie, aparaturę naukowo-badawczą, materiały zużywalne, podróże, koszty publikacji. Do projektu powinien być dołączony wykaz dotychczasowego dorobku projektodawcy.
- sumy przyznawane rocznie na jeden projekt nie powinny przekraczać 50-100 mln złotych.

- w zależności od liczby złożonych wniosków w stosunku do funduszy będących w jej dyspozycji komisja konkursowa rozstrzyga konkurs sama lub wspierając się opiniami tajnych recenzentów;

- rokrocznie nie mniej niż jedna trzecia funduszy przeznaczana jest na nowo zgłoszone projekty. Realizacja już finansowanych projektów sprawozdawana jest pod koniec roku przed komisją rady wydziału, która w razie braku udokumentowanego postępu prac może wstrzymać ich finansowanie. Przyjmuje się, że minimalnym wymogiem jest opublikowanie (bądź przyjęcie do druku) jednej pracy w recenzowanym czasopiśmie krajowym rocznie.

6. Regulamin powyższy wchodzi w życie począwszy od 1994 roku.

7. Propozycje MZiOS podziału środków finansowych dla akademii medycznych i CMKP na realizację badań własnych w 1993 r.

MINISTERSTWO
ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ
00-923 WARSZAWA 55
ul. Miodowa Nr 15
telef. centr. 31-34-41

15.06.1993 r.

Pan
Prof. dr. hab. Bruno SZCZYGIEL
PRZEWODNICZĄCY SEKCJI MEDYCZNEJ
RADY GŁÓWNEJ
SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

Szanowny Panie Profesorze,

Ministerstwo Zdrowia i Opieki Społecznej, Departament Nauki i Kształcenia przesyła w załączeniu propozycje rozdysponowania ogólnej kwoty 64.592 mln złotych dla poszczególnych Akademii Medycznych i CMKP na realizację badań własnych w 1993 roku - przekazane pismem Ministra Zdrowia z dnia 01.06.1993 znak: PNN-01-Fin/EP/93 do Komitetu Badań Naukowych.

Propozycje zostały dokonane przez Departament Nauki i Kształcenia przy współudziale

Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia i Opieki Społecznej. Regulamin podziału dotacji na badania własne uwzględnił następujące kryteria: stan kadry naukowej, wskaźnik bibliometryczny, współczynnik zatwierdzonych przez Centralną Komisję habilitacji oraz współczynnik sposobu rozdziału środków wewnątrz uczelni.

Jednocześnie informujemy, iż „Regulamin rozdziału środków na badania własne dla uczelni” opracowany przez Zespół ds. Organizacji Badań Naukowych Rady Naukowej pod przewodnictwem Profesora Wiesława Jędrzejczaka będzie poddany konsultacji i zaproponowany Uczelniom do ewentualnego stosowania.

Łączę wyrazy szacunku,

Dr hab. Rafał Ntżankowski
Dyrektor
Departamentu Nauki i Kształcenia

Kwotowy podział funduszu na badania własne dla poszczególnych Akademii Medycznych w roku 1993

Akademie	Kwoty w mln zł.
Białystok	3,876
Bydgoszcz	1,173
Gdańsk	6,287
Katowice	7,557

Kraków	8,013
Lublin	4,104
Łódź	7,557
Poznań	7,589
Szczecin	3,062
Warszawa	7,947
Wrocław	4,886
CMKP	2,541
Razem	64,592

8. Uwaga lekarze stażyści.

DYREKTOR GENERALNY
W MINISTERSTWIE ZDROWIA
I OPIEKI SPOŁECZNEJ

Warszawa
dn. 22 10 1993 r.

Akademia Medyczna
w Katowicach

W związku z ustawą o zawodzie lekarza zobowiązującą absolwentów akademii medycznych wydziałów lekarskich do odbycia rocznego stażu uprawniającego ich do wykonywania samodzielnie zawodu lekarza – zwiększam w dziale 85 – ochrona zdrowia, rozdział 8512 – szpitale kliniczne:

ustalone na 1993 r.

- kalkulacyjne zatrudnienie ogółem o 61 etatów
- limity wynagrodzeń ogółem o 677 mln zł
- do wysokości 147 223 mln zł

z przeznaczeniem dla zatrudnionych stażystów.

W kwocie tej mieszczą się limity przeznaczone:

- na pokrycie 2-ch obowiązkowych dyżurów miesięcznie dla stażystów 1992 r.
- na ekwiwalent za urlop dla stażystów 1992 r.
- na zabezpieczenie stażu od 1 września 1993 r. absolwentów wydziałów lekarskich akademii medycznych.

Jednocześnie zwiększam budżet rozdziału 8512 o następujące kwoty:

- § 11 – wynagrodzenie osobowe 677 mln zł
- § 41 – składki na ubezpieczenie społeczne 291 mln zł
- § 42 – składki na Fundusz Pracy 20 mln zł

Ogólna kwota budżetu rozdziału 8512 – szpitale kliniczne po dokonaniu powyższych zmian wynosi 472 170 mln zł.

Dyrektor Generalny
w Ministerstwie Zdrowia i Opieki Społecznej
Anna Grzymalska

9. Wizyta w Ostrawie.

W październiku br. wpłynęło do ŚAM adresowane do JM Rektora prof. W. Pierchały oraz Dziekana Wydz. Lekarskiego prof. B. Zahorskiej-Markiewicz zaproszenie z Ostrawy na inaugurację roku akademickiego w nowou-

tworzonym przy Uniwersytecie Ostrawskim Wydz. Medyczny. m. W uroczystości, która odbyła się 28 X br i połączona była z immatrykulacją studentów I roku, wzięła udział prof. B. Zahorska-Markiewiczowa.

II. Z PRAC SENATU

Uchwała nr 59/93

Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 2 pkt 17 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej w oparciu o art. 80 ust. 1 i art. 86 ust. 1 ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 12 września 1990 r. (Dz.U. nr 65, poz. 385) wyraża zgodę na skierowanie wniosku Rektora do Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr hab. Jerzego KWAPULIŃSKIEGO.

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 60/93

Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 2 pkt 17 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej w oparciu o art. 80 ust. 1 i art. 86 ust. 1 ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 12 września 1990 r. (Dz.U. nr 65, poz. 385) wyraża zgodę na skierowanie wniosku Rektora do Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej o mianowanie na stanowisko profesora zwyczajnego prof. dr hab. Mirosława WIECZORKA.

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 61/93

Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 2 pkt

18 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej w oparciu o art. 188 ust. 6 ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 12 września 1990 r. (Dz.U. nr 65, poz. 385) opiniuje **pozytywnie** wniosek Dziekana Wydziału Lekarskiego w Katowicach o mianowanie doc. dr hab. Pawła LAMPE na stanowisko profesora nadzwyczajnego Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach.

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 62/93

Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 2 pkt 18 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej w oparciu o art. 188 ust. 6 ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 12 września 1990 r. (Dz.U. nr 65, poz. 385) opiniuje **pozytywnie** wniosek Dziekana Wydziału Lekarskiego w Katowicach o mianowanie doc. dr hab. Dominika SAMKA na stanowisko profesora nadzwyczajnego Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach.

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 63/93

Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 2 pkt 18 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej w oparciu o art. 188 ust. 6 ustawy o szkolnictwie wyższym z dnia 12 września 1990 r. (Dz.U. nr 65, poz. 385) opiniuje **negatywnie** wniosek Dziekana Wydziału Lekarskiego w Zabrze o mianowanie doc. dr hab. Rajmunda

ORLICKIEGO na stanowisko profesora nadzwyczajnego Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach.

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 64/93

Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 2 pkt. 19 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej opiniuje **pozytywnie** powierzenie obowiązków kierownika Pracowni Medycyny Rodzinnej, działającej w ramach Kolegium Szkolenia Podyplomowego Śląskiej Akademii Medycznej dr n. med. Witoldowi LUKASOWI.

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 65/93

Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 3 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej nawiązując do Uchwały Senatu Śląskiej Akademii Medycznej nr 70/92 z dnia 16 grudnia 1992 r. ustalającej zasady naboru i limity przyjęć na wydziały lekarskie na I rok studiów w roku akademickim 1993/94 **postanawia** zwiększyć limit przyjęć do **335 osób**, określając, iż na ostatnie miejsca przyjęta zostanie grupa kandydatów, którzy na egzaminie konkursowym uzyskali co najmniej **105 punktów**.

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 66/93

Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 3 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej nawiązując do Uchwały nr 70/92 Senatu Śląskiej

Akademii Medycznej z dnia 16 grudnia 1992 r. ustalającej zasady naboru i limit przyjęć na Oddział Stomatologiczny Wydziału Lekarskiego w Zabrze na I rok studiów w roku akademickim 1993/94 **postanawia** zwiększyć limit przyjęć do **87 osób**, określając, iż na ostatnie miejsca przyjęta zostanie grupa kandydatów, którzy na egzaminie konkursowym uzyskali co najmniej **106 punktów**.

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 67/93

Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 3 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej nawiązując do Uchwały nr 70/92 Senatu Śląskiej Akademii Medycznej z dnia 16 grudnia 1992 r., ustalającej zasady naboru i limit przyjęć na Oddział Pielęgniarski Wydziału Lekarskiego w Katowicach na I rok studiów w roku akademickim 1993/1994 **postanawia** zwiększyć limit przyjęć do **27 osób**, określając, iż na ostatnie miejsca przyjęta zostanie grupa kandydatów, którzy na egzaminie konkursowym uzyskali co najmniej **120 punktów**.

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 68/93

Senatu Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 3 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej nawiązując do Uchwały nr 70/92 Senatu Śląskiej Akademii Medycznej z dnia 16 grudnia 1992 r. ustalającej zasady naboru i limit przyjęć na Wydział Farmaceutyczny na I rok studiów w roku akademickim 1993/1994 **postanawia** zwiększyć limit przyjęć do **85 osób**, określając, iż na ostatnie miejsca przyjęta zostanie grupa kandydatów, którzy na egzaminie konkursowym uzyskali co najmniej **65 punktów**.

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 69/93

**Senatu Śląskiej Akademii Medycznej
w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.**

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 3 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej nawiązując do Uchwały nr 70/92 Senatu Śląskiej Akademii Medycznej z dnia 16 grudnia 1992 r. ustalającej zasady naboru i limit przyjęć na Oddział Analityki Medycznej Wydziału Farmaceutycznego na I rok studiów w roku akademickim 1993/1994 **p o s t a n a w i a** :
wypełnić limit przyjęć na Oddział Analityki Medycznej Wydziału Farmaceutycznego, stwarzając możliwość kandydatom, którzy zdawali konkursowy egzamin pisemny na wydziały Lekarskie, oddział stomatologiczny Wydziału Lekarskiego w Zabrze i Wydział Farmaceutyczny **Śląskiej Akademii Medycznej** i w wyniku tego egzaminu nie uzyskali wymaganej liczby punktów, a złożyli deklarację studiowania na Oddziale Analityki Medycznej Wydziału Farmaceutycznego Śląskiej Akademii Medycznej.

Szczegółowe kryteria dotyczące wypełnienia limitu na Oddział Analityki Medycznej Wydziału Farmaceutycznego ustali Wydziałowa Komisja Rekrutacyjna Wydziału Farmaceutycznego Śląskiej Akademii Medycznej.

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 70/93

**Senatu Śląskiej Akademii Medycznej
w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.**

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 29 ust. 3 i § 61 ust. 2 pkt 16 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej **wyraża zgodę** na przekształcenie działających w ramach Wydziału Farmaceutycznego:

- 1) Zakładu Botaniki Farmaceutycznej w **Katedrę i Zakład Botaniki Farmaceutycznej i Zielerstwa,**
- 2) Zakładu Farmakognozji w **Katedrę i Zakład Farmakognozji i Fitochemii**

Rektor

Władysław Pierzchała

Uchwała nr 71/93

**Senatu Śląskiej Akademii Medycznej
w Katowicach z dnia 7 lipca 1993 r.**

Senat Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach, działając na podstawie § 61 ust. 3 Statutu Śląskiej Akademii Medycznej **upoważnia** Rektora Śląskiej Akademii Medycznej do rozliczenia w ramach planu finansowego uczelni wydatków związanych z reprezentacją.

Rektor

Władysław Pierzchała

III. Z RAD WYDZIAŁÓW

Dziekanat Wydziału Lekarskiego w Katowicach informuje, że zostały wyróżnione następujące prace doktorskie – **POSIEDZENIE RADY WYDZIAŁU W DNIU 20 MAJA 1993 r.:**

FRANEK Edward

Skład biochemiczny i hormonalny torbieli nerkowych prostych - aspekty patofizjologiczne i diagnostyczne.

promotor prof. dr hab. n. med. Franciszek Kokot

KOKOT Michał

Wpływ hiperbarii tlenowej na sekrecję erytropoetyny u chorych na nadciśnienie tętnicze.

promotor prof. dr hab. n. med. Franciszek Kokot

MARCINKOWSKI Wojciech

Gospodarka wapniowo-fosforanowa u hemodializowanych chorych na przewlekłą niewydolność nerek leczonych ludzką rekombinowaną erytropoetyną.

promotor prof. dr hab. n. med. Franciszek Kokot

TARNAWSKI Rafał

Badania zmian molekularnych w elastycznie młazdżycowych aort ludzkich metodą spektroskopii magnetycznego rezonansu jądrowego.

promotor prof. dr hab. n. med. Marian Drózd

WYDZIAŁ LEKARSKI W KATOWICACH

POSIEDZENIE RADY WYDZIAŁU W DNIU 21 PAŹDZIERNIKA 1993 r.

BAKON Igor

Wartość diagnostyczna ultrasonografii przez przedstonek pochwy w odniesieniu do radiologicznej cystoureterografii w wykrywaniu anatomicznych przyczyn nietrzymania moczu u kobiet.

promotor prof. dr hab. n. med. Lech Dzieciuchowicz

FILIPOWSKA Barbara

Kontaktowe dermatozy zawodowe w aspekcie uczulenia na alergen standardowe w populacji budowlanych fabryk domów.

promotor prof. dr hab. n. med. Józefa Rubisz-Brzezińska
Praca została wyróżniona

WYDZIAŁ LEKARSKI W ZABRZU - DOKTORATY

POSIEDZENIE RADY WYDZIAŁU W DNIU 28 PAŹDZIERNIKA 1993 r.

ADAMOWICZ Ryszarda

Wpływ obecności Chlamydia trachomatis na przebieg ciąży.

promotor prof. dr hab. n. med. Jan Dudkiewicz

Praca została wyróżniona

promotor prof. dr hab. n. med. Zbigniew Religa

Praca została wyróżniona

DATTA Christoph

Ocena przydatności klinicznej biopsji endometrialnej wykonanej przy użyciu przyrządu Provtcal-cells-collector.

promotor doc. dr hab. n. med. Kazimierz Kamiński

Praca została wyróżniona

BILSKI Tomasz

Wartość oznaczania fibronektyny płodowej w wydzielnie szyjkowo-pochwowej jako wskaźnika przedwczesnego zakończenia ciąży.

promotor doc. dr hab. n. med. Kazimierz Kamiński

JASZCZUROWSKI Wojciech

Wpływ hemodializy na czynność serca u chorych z przewlekłą niewydolnością nerek ocenianą metodą kardiografii impedancejnej.

promotor prof. dr hab. n. med. Władysław Grzeszczak

CICHON Romuald

Ocena przeszczepów allogennych tętnic szyjnych konserwowanych metodą krótko- i długoterminowej konserwacji u psów.

ROŻNOWSKA Beata

Obraz kliniczny i przebieg naturalny zespołu X

promotor prof. dr hab. n. med. Lech Poloniski

ŚWIERCZEK Anna

Ocena wybranych parametrów odporności oraz zachorowalność w pierwszym roku życia u dzieci leczonych w okresie noworodkowym preparatami immunologicznymi

promotor prof. dr hab. n. med. Urszula Godula-Stuglik

WILCZEK Krzysztof

Gospodarka żelaza u chorych na wirusowe zapalenie wątroby i marskość pozapalną w oparciu o wybrane parametry biochemiczne.

promotor prof. dr hab. n. med. Tomira Sawaryn

WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY W SOSNOWCU - DOKTORATY

POSIEDZENIE RADY WYDZIAŁU W DNIU 6 LIPCA 1993 r.

WÓJCIK Aneta

Zawartość kwasu sjałowego i aktywność enzymów antyoksydacyjnych u chorych z rakiem przewodu pokarmowego.

promotor prof. dr hab. n. przyr. Andrzej Jendryczko

LOSKA Krzysztof

Współwystępowanie wybranych metali w osadzie dennym zbiornika wody podgrzanej (na przykładzie zbiornika wodnego Rybnik).

promotor prof. dr hab. Jerzy Kwapiński

POSIEDZENIE RADY WYDZIAŁU W DNIU 2 WRZEŚNIA 1993 r.

CEGIEŁA Urszula

Zmiany w układzie kostnym u szczurów pod wpływem stosowania cytostatyków - amsakryny i cytarabiny.

promotor prof. dr hab. n. med. Waldemar Janiec

WYDMUCH Zenobia

Oddziaływania Escherichia coli ze związkami trój- i sześciwartościowego chromu.

promotor doc. dr hab. n. przyr. Jerzy Pacha

ZDĄBŁASZ Jadwiga

Historia Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego w Katowicach (1951-1991).

promotor doc. dr hab. Dionizy Moska

DROBNICKA Bożena

Biłdostępność prolaktyny z wybranych postaci leku.

promotor doc. dr hab. Florian Ryszka

ZIENTARSKA Grażyna

Biłdostępność gonadorelinu i busarelinu z wybranych postaci leku.

promotor doc. dr hab. Florian Ryszka

IV. SPRAWY KADROWE

1. Profesor Leszek Giec uhonorowany medalem Gloria Medicinæ.

Corocznie, od 1990 roku, przyznawany jest przez Polskie Towarzystwo Lekarskie dziesięciu lekarzom w świecie medal Gloria Medicinæ. Jest to najwyższe wyróżnienie w środowisku lekarskim, symbol wdzięczności dla tych, których życie, czyny i działania przepojone są pragnieniem niesienia pomocy ludziom i ulżenia ich cierpieniom.

Wyróżnienie to otrzymali dotychczas następujący profesorowie Śląskiej Akademii Medycznej: Prof. dr hab. Kornel Gibiński, Prof. dr hab. Franciszek Kokot, Prof. dr hab. Zbigniew Religa i Prof. dr hab. Adam Cekański.

Tegoroczna dekoracja medalem Gloria Medicinæ odbyła się w Warszawie dnia 13 maja w ramach Międzynarodowego Sympozjum poświęconego humanistycznym wartościom medycyny u progu XXI wieku. Wśród odznaczonych był również Prof. dr hab. n. med. **Leszek Giec** - Kierownik I Kliniki Kardiologii, Dyrektor Instytutu Kardiologii ŚAM i Dyrektor ds. Górnośląskiego Ośrodka Kardiologii.

Ta ważna i niecodzienna uroczystość skłania do przedstawienia sylwetki i drogi naukowej laureata. Profesor dr hab. Leszek Giec jest absolwentem Akademii Medycznej we Wrocławiu. Po jej ukończeniu rozpoczął pracę w 1952 roku w Klinice Chorób Wewnętrznych we Wrocławiu pod kierunkiem dr hab. med. Edwarda Szczeklika. W 1953 roku podjął pracę w Bytomiu w Klinice Chorób Wewnętrznych kierowanej przez Prof. dr hab. Kornela Gibińskiego. Doktorat uzyskał w 1960, habilitował się w roku 1968, a tytuł profesora otrzymał w 1979 roku.

Osoba Profesora jest nierozłącznie związana ze śląską kardiologią, jej rozwojem i perspektywami. Już w latach sześćdziesiątych, w III Klinice Chorób Wewnętrznych w Katowicach, którą kierował Prof. K. Gibiński, powstał Oddział Intensywnej Opieki Kardiologicznej prowadzony przez docenta Leszka Gieca. Był to pierwszy ośrodek współpracujący z zespołem Karetki „R” Pogotowia Ratunkowego w Katowicach. Od 1975 roku kierował I Kliniką Kardiologii, która w 1977 roku została zlokalizowana w Katowicach-Ochojcu.

Dzisiejszy kształt Górnośląski Ośrodek Kardiologii w dużej mierze zawdzięcza Profesorowi, który już w latach siedemdziesiątych zabiegał o takie zmiany w planach samej budowy Ośrodka, aby udało się stworzyć nowoczesną placówkę leczniczą. Obecnie Górnośląski Ośrodek Kardiologii liczy 400 łóżek, a w jego skład wchodzi 3 kliniki kardiologii, 2 kardiochirurgii, 1 kardiologii dziecięcej, oddział wszczepiania stymulatorów serca, oddział intensywnej opieki kardiologicznej, przychodnie kardiologiczne. Ośrodek współpracuje z wieloma naukowymi placówkami zagranicznymi.

Prof. dr hab. Leszek Giec od lat aktywnie uczestniczy w pracach Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, jest członkiem Polskiej Akademii Nauk, Przewodniczącym Rady Naukowej w resortowym Instytucie Kardiologii w Warszawie. Jest również Członkiem Rzeczywistym Polskiej Akademii Medycyny.

Profesor Leszek Giec jest autorem 222 publikacji naukowych, z których 51 ukazało się w czasopiśmie zagranicznych. Bogaty dorobek naukowy Profesora obejmuje prace z zakresu chorób wewnętrznych, fizjologii i kardiologii. Przedmiotem szczególnych zainteresowań w ostatnich latach są następujące kierunki badań: diagnostyka zaburzeń rytmu serca, leczenie inwazyjne choroby niedokrwiennej serca, epidemiologia chorób układu krążenia i promocja zdrowia. W kierowanej przez Profesora Klinice przeprowadzono w 1983 roku pierwszą w Polsce ablację mięśnia sercowego (cewnikoterapię).

Profesor Leszek Giec jest promotorem 18 doktoratów, pod jego kierunkiem powstały dotychczas 3 habilitacje. Jego działalność dydaktyczna, to nie tylko nauczanie studentów ŚAM, ale także szkolenie lekarzy regionu w zakresie kardiologii i chorób wewnętrznych oraz opieka nad specjalizującymi się w tych dziedzinach lekarzami.

Wyróżnienie medalem Gloria Medicinæ jest wyrazem wysokiego uznania zasług Prof. dr hab. Leszka Gieca dla dobra chorych oraz postępu i rozwoju polskiej kardiologii.

dr Marta Kempa

2. Rektor SAM laureatem nagrody ministra.

INDYWIDUALNA
NAGRODA
MINISTRA
ZDROWIA I OPIEKI SPOŁECZNEJ

dla

Pana prof. dr hab. Władysława Pierzchały
za osiągnięcia
w działalności organizacyjnej na stanowisku Rektora
Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach
w latach 1990-1993

*Minister
Andrzej Wojtyła*

Warszawa, dnia 8 lipca 1993 r.

3. Profesor Zbigniew Herman członkiem Krajowego Wydziału Lekarskiego Polskiej Akademii Umiejętności.

POLSKA AKADEMIA
UMIĘJĘTNOŚCI
ul. Sławkowska 17,
31-016 Kraków
tel. 225-422, 224-853
telex 0322414 PAN PL
telefax 222-791

w Krakowie
10 08 1993 r.

WPan
Prof. dr Zbigniew Herman
40-164 KATOWICE
ul. Ordona 14/59

Wielce Szanowny Panie Profesorze,
W załączeniu przesyłam oficjalne zawiadomienie o wyborze Pana na Członka Czynnego Krajowego Wydziału Lekarskiego Polskiej Akademii Umiejętności. Serdecznie gratuluję wyboru.

Równocześnie proszę uprzejmie o nadesłanie do Kancelarii PAU dat bio- i bibliograficznych potrzebnych dla celów ewidencyjnych i publikacji w *Roczniku PAU*.

Informacja powinna zawierać w każdym razie datę i miejsce urodzenia oraz dane zawarte w załączonym kwestionariuszu.

Łączę wyrazy prawdziwego szacunku

*Sekretarz Generalny
Józef Skąpski*

4. Nagrody za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne.

Dyrektor Generalny
w Ministerstwie Zdrowia
i Opieki Społecznej

Warszawa,
dn. 04 10 1993 r.

Pan
Prof. dr hab. Władysław Pierzchała
Rektor
Śląskiej Akademii Medycznej
w Katowicach

Uprzejmie informuję, że na wniosek Pana Rektora Minister Zdrowia i Opieki Społecznej przyznał – zgodnie z art. 121 ust. 2 ustawy o szkolnictwie wyższym nagrody za osiągnięcia naukowe i dydaktyczne następującym nauczycielom akademickim:

A. NAGRODY INDYWIDUALNE

Lp.	Imię i nazwisko nagrodzonego	Kwota nagrody (mln zł)
1.	Prof. dr hab. n. med. Eugeniusz Kucharz	28,0
2.	Prof. dr hab. n. med. Mieczysław Krause	28,0

B. NAGRODY ZESPOŁOWE

Lp.	Imiona i nazwiska nagrodzonych	Kwota nagrody (mln zł)	Procentowy udział
1.	Prof. dr hab. n. med. Kornel Gibiński	35,0	50%
	Prof. dr hab. n. med. Andrzej Nowak		50%
2.	Prof. dr hab. Tadeusz Wilczok	42,0	40%
	Dr n. przyr. Krystyna Stępień		40%
	Dr n. farm. Małgorzata Porębska-Budny		20%
3.	Prof. dr hab. Jerzy Hołowiecki	42,0	25%
	Dr n. med. Beata Stella-Hołowiecka		25%
	Dr n. med. Sławomira Kyrz-Krzemień		25%
	Mgr Krystyna Jagoda		25%
4.	Dr n. med. Joanna Lewin-Kowalik	42,0	40%
	Mgr Jarosław Jerzy Barski		30%
	Mgr Dariusz Górka		30%

Proszę o wypłacenie wymienionych kwot.

*Dyrektor generalny
w Ministerstwie Zdrowia
i Opieki Społecznej
Anna Grzymińska*

5. Stanowiska profesorów zwyczajnych otrzymali:

1. Prof. Danuta Rozniecka-Rościszewska od 1 VIII 1993
2. Prof. Mirosław Wieczorek od 16 X 1993
3. Prof. Jerzy Kwapuliński od 16 X 1993

6. Stanowiska profesorów nadzwyczajnych otrzymali:

1. dr hab. Dominik Samek od 1 VIII 1993 – 31 VII 1998
2. dr hab. Paweł Lampe od 1 VIII 1993 – 31 VII 1998

7. Stopień naukowy doktora habilitowanego otrzymał:

1. dr Dionizy Moska od 1 VI 1993

8. Zmiany na stanowiskach kierowniczych

1. dr Witold Lukas od 1 VIII 1993 p.o. Kier. Pracow. Medyc. Rodzin. w ramach Koleg. Szkol. Podypl.
2. dr Magdalena Kowalska od 1 X 1993 p.o. Kier. Kat. i Klin. Kardiol. Dziec.

9. Jubileusze nauczycieli akademickich

Wykaz nauczycieli akademickich którzy otrzymali gratyfikacje jubileuszowe w m-cu lipcu, sierpniu, wrześniu i październiku

Jubileusz 40-lecia

dr n. przyr. Lubomir Narloch
dr hab. n. med. Stanisław Nowak
prof. zw. dr hab. Adam Szkodny

Jubileusz 35-lecia

dr n. przyr. Werner Achtelik
lek. Jadwiga Bilek-Łabus

dr n. hum. Adelajda Dubowska
dr n. med. Jadwiga Górniak
dr hab. n. med. Eugeniusz Pyda
prof. dr hab. Andrzej Tokarowski

Jubileusz 30-lecia

prof. dr hab. Ariadna Gierek-Łapińska
prof. dr hab. Mieczysław Fryczkowski
dr n. med. Włodzimierz Kargul
mgr Maria Kucharska
dr n. med. Grażyna Kuleszyńska
dr n. med. Bolesław Mazur
dr n. med. Wacław Nowak
dr n. med. Magnus Pawełczyk
dr n. med. Michał Pietrzyk
mgr Halina Pluta
dr n. hum. Alfred Puzio
dr n. przyr. Ewa Słotwińska-Palugniok
doc. dr hab. Danuta Sońta-Jakimeczyk

Jubileusz 25-lecia

dr n. przyr. Barbara Bilińska
doc. dr hab. Krzysztof Jędrzejko
dr n. med. Aldona Lukas
dr n. med. Witold Lukas
dr n. przyr. Urszula Mazurek
dr n. med. Jerzy Pacholński
dr n. med. Krystyna Pierzchała
prof. dr hab. Władysław Pierzchała

Jubileusz 20-lecia

mgr Barbara Bałata
dr n. ekon. Ewa Blacha
dr hab. n. med. Barbara Błońska
dr hab. n. med. Andrzej Bochenek
dr n. przyr. Ewa Buszman
dr n. przyr. Jan Czogała
lek. Teresa Czop
lek. Jolanta Fugińska-Hendryk
dr n. med. Bogusław Konieczny
dr n. med. Paweł Kopeć
prof. dr hab. Władysław Kotania
dr n. med. Grażyna Krupa
dr n. med. Elżbieta Łukasik
dr n. med. Stanisław Hendryk
mgr Ewa Madej-Więckowska
dr n. med. Czesław Marcisz
lek. Halina Miarczyńska-Jończyk
dr n. fiz. Karol Monkos
dr n. med. Maria Nowakowska
dr hab. n. med. Krystyna Olczyk
dr n. med. Andrzej Prajsner
dr n. med. Jadwiga Rokicka
dr n. med. Lech Szczechowski

mgr inż. Janina Trzcionka
dr n. przyr. Krystyna Trzepietowska-Stępień
dr n. med. Andrzej Tyczyński
dr n. med. Janina Witalis

10. Jubileusze pracowników nie będących nauczycielami akademickimi.

Nagrody Jubileuszowe za miesiące lipiec, sierpień, wrzesień i październik 1993 r.

Jubileusz 45-lecia

Konrad Tkaczyk

Jubileusz 40-lecia

Jan Fronczak
Henryk Hatko
Henryk Jakubowski
Wacław Ścisłak

Jubileusz 35-lecia

Leokadia Cichoń
Irena Dola
Liliana Dya
Bernard Giełda
Ernest Hirschmayer
Hildegarda Jastrzębska
Jan Kupka
Wiesław Lis
Jan Majewski
Teresa Pietras
Maria Pyrek
Jan Ślęzak
Janina Wiża

Jubileusz 30-lecia

Tadeusz Banasiak
Janina Bogdol
Helena Kłoda
dr Helena Kmiecik-Rajtko
mgr inż. Anna Procyk
Lidia Walasz
Renata Wróbel
Elżbieta Zielińska

Jubileusz 25-lecia

Emilia Bryk
Krystyna Chmielarska
Urszula Chmielewska
Teresa Czubak

Zofia Ćwiek
Teresa Dakowska
Józef Drozdowski
Wacław Drozdowski
Teresa Duda
Elżbieta Gąsior
Janina Goraus
Alicja Kalisz
inż. Janusz Kandora
Grażyna Kawecka
Teresa Kleinert
Irena Kulozik
Krystyna Lechowicz
Zdzisława Regiewicz
Michalina Smoter
inż. Izabela Stanek
dr Halina Stasiura-Zielińska
Danuta Stępień
Irena Szindler
Helena Wiecheć
Barbara Wycisk
Czesława Zagala

Jubileusz 20-lecia

Andrzej Białożny
Krystyna Borgiel
Halina Grudzińska
Jadwiga Jura
mgr inż. Elżbieta Kłowan
Maria Krzemińska
Alicja Kurasińska
Krystyna Latarnik
Władysława Majer
Danuta Majewska
Urszula Mordas
mgr Danuta Obiegły-Loska
Władysława Rusek
mgr Ryszard Sebesta
Danuta Seredyńska
lek. wet. Małgorzata Strokowska-Brachmańska
mgr inż. Maria Utracka-Wilga
Czesława Winzoesch
Michalina Wiśniewska
Bernard Wróbel

11. Przeszli na emeryturę 30 IX 1993 r.

1. prof. dr hab. n. med. Lech Dzieciuchowicz
2. prof. dr hab. n. med. Władysław Kotania
3. prof. dr hab. n. med. Anna Makowska
4. dr n. med. Lili Goldstein
5. dr n. med. Andrzej Świętochowski

12. Zmarli

KOZIELŁO Tadeusz, lekarz okulista, adiunkt ŚAM. Ur. 15 X 1938 w Wilnie w rodzinie nauczycielskiej Waclawa i Sabiny z d. Kolut.

Po wojnie osiedlił się wraz z rodzicami w woj. olsztyńskim. W 1958 r. ukończył w Toruniu Liceum Ogólnokształcące i Liceum Felczerskie i rozpoczął studia na Wydz. Lekarskim UJ, które ukończył w 1964 r. Staż dyplomowy odbywał w Szpitalu Miejskim w Jaworznie. W październiku 1966 rozpoczął pracę w ZOZ w Jaworznie, a od 1967 r. pracował również jako wolontariusz w Klinice Okulistycznej w Katowicach. W 1972 r. uzyskał specjalizację II st. z okulistyki. 1 I 1974 przeszedł do pracy w lecznictwie kolejowym w Katowicach, od 1 X 1976 został pracownikiem I Katedry i Kliniki Chorób Oczu ŚAM w Katowicach. W 1978 r. uzyskał stopień dra nauk medycznych na podstawie dysertacji *Pomiar przepływu krwi w naczyniach ręskowych metodą ultradźwiękową w diagnostyce schorzeń oczu*, której promotorem była prof. Ariadna Gierek. T.r. otrzymał również stanowisko adiunkta w ŚAM.

Główne kierunki jego badań naukowych to: zastosowanie ultradźwięków w diagnostyce i terapii schorzeń oczu, wprowadzanie nowych metod w leczeniu schorzeń siatkówki i nerwu wzrokowego. Opublikował 16 artykułów z tego zakresu oraz wygłosił 18 referatów na zjazdach krajowych i zagranicznych. W ramach wymiany naukowej przebywał w Instytucie Okulistyki w Moskwie (1986) i w Odessie (1988). Dzięki jego staraniom w Klinice Okulistycznej ŚAM powstała pierwsza w kraju pracownia USG; był pierwszym okulistą wprowadzającym do diagnostyki okulistycznej zjawisko Dopplera. Był cenionym w kraju i za granicą za prace z zakresu terapii i diagnostyki ultradźwiękowej. Członek Pol. Towarzystwa Okulistycznego.

Od 1965 r. żonaty z Janiną Barbarą z d. Olesik.

Zmarł tragicznie 24 VI 1993 w Katowicach. Pochowany został w Jaworznie na cmentarzu ciężkowickim.

mgr Marta Sttek

PUDELSKI Józef, lekarz chorób płuc, prof. ŚAM. Ur. 23 X 1923 w Babcicach w pow. oświęcimskim, syn Wincentego – maszynisty kolejowego i Heleny z d. Kajtoch. W l. 1936–39 uczęszczał do Gimnazjum im. T. Kościuszki w Mysłowicach. W czasie okupacji hitlerowskiej pracował jako goniec na kolei. Świadectwo dojrzałości uzyskał w Liceum im. Stanisława Konarskiego w Oświęcimiu w 1946 r. i rozpoczął studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Jagiellońskiego. Dyplom lekarza uzyskał 8 IV 1952 w AM w Krakowie. Już w czasie studiów pracował jako wolontariusz w Zakładzie Biologii pod kierunkiem prof. Stanisława Skowrona. Tam też opublikował pierwszą pracę doświadczalną. Pracę zawodową rozpoczął 1 IX 1952 w Klinice Ftyzjatrycznej ŚAM w Zabrze-Biskupicach na stanowisku asystenta i przepracował tam 41 lat i 9 dni przechodząc wszystkie stopnie kariery naukowej i zawodowej od asystenta do stanowiska profesora zwyczajnego i kierownika kliniki. W 1955 r. uzyskał pierwszy stopień specjalizacji, a w 1957 r. II stopień specjalizacji z ftyzjatrii. W tym samym roku podjął dodatkowo pracę w Stacji Badań Radiofotograficznych w Zabrzu. W tym czasie zainteresował się bliżej fizjopatologią narządu oddechowego i objął pracownię fizjopatologii oddechowej w Klinice Ftyzjatrycznej ŚAM. We wrześniu 1958 odbył staż w II Klinice Chorób Wewnętrznych Charité i w Instytucie Gruźlicy Płuc w Berlinie. Po powrocie ze stażu awansował na stanowisko adiunkta. 25 V 1960 uzyskał stopień doktora medycyny na podstawie rozprawy *Oznaczanie objętości zalegającej metodą bronchospirometryczną. (Ocena metody własnej)*, wykonanej pod kierunkiem prof. Leonarda Deloffa w ŚAM. W okresie od 6 VI - 18 VI 1960 brał udział w kursie szkoleniowym poświęconym fizjopatologii oddychania, zorganizowanym przez Instytut Gruźlicy w Warszawie. W 1964 prof. Pudelski odbył 3-miesięczny staż naukowy w Katedrze Ftyzjopatologii Oddechowej Wydz. Lekarskiego Uniwersytetu w Nancy (Francja), kierowanej przez prof. P. Sadula. We wrześniu t.r. wziął udział w Sympozjum Fizjopatologii Oddechowej w Berlinie, gdzie wygłosił referat pt. „Ocena wielkości pracy w wysiłkowej próbie stopnia”. W dniach 29 VIII – 2 IX 1966 uczestniczył w Zjeździe Towarzystwa Internistów Czechosłowackich w Pradze poświęconym fizjologii klinicznej, gdzie wygłosił referat pt.: Zaburzenia stosunku wentylacji do

perfuzji u chorych na gruźlicę płuc". Prof. Pudelski przejawiał dużą aktywność naukowo-popularyzatorską. Brał udział w wielu sympozjach, zjazdach i konferencjach naukowych w kraju i za granicą. Dn. 14 VI 1967 uzyskał stopień doktora habilitowanego na podstawie rozprawy *Ocena wtelkość pracy w wysiłkowej próbie stopnia*, 1 VIII 1970 został mianowany docentem ŚAM w Katowicach, a 1 X 1973 kierownikiem Kliniki Ftyzjo-pneumonologii, którą kierował do końca życia. 1 VII 1980 został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego, a 1 IX 1992 na stanowisko prof. zwyczajnego. Prof. J. Pudelski był utalentowanym i cenionym przez młodzież pedagogiem i wychowawcą, posiadał umiejętność jasnego i komunikatywnego przekazywania wiedzy. Od 1973 r. prowadził wykłady i seminaria z ftyzjatrii dla studentów. Był promotorem 3 przewodów doktorskich, opiekunem 1 przewodu habilitacyjnego i autorem 20 recenzji rozpraw doktorskich. Współpracował z Centrum Medycznym Kształcenia Podyplomowego w zakresie szkolenia lekarzy. Był stałym członkiem komisji egzaminacyjnej na II stopień specjalizacji z zakresu chorób wewnętrznych. Pod Jego kierunkiem kilkunastu lekarzy uzyskało specjalizację I i II stopnia z zakresu pulmonologii. Był członkiem: Międzynarodowej Unii Przeciwgruźliczej, Europejskiego Towarzystwa Klinicznej Fizjologii Oddychania, Komisji Patofizjologii Narządów Klatki Piersiowej Komitetu Patofizjologii Klinicznej PAN, Komisji Ochrony Środowiska Człowieka Regionów Przemysłowych przy Oddziale PAN w Katowicach, Pol. Tow. Lekarskiego, Pol. Tow. Ftyzjo-pneumonologicznego (w latach 1959–1962 był sekretarzem, w l. 1970–1973 wiceprzewodn. a od 1973 przewodn. oddz. katowickiego), Tow. Internistów Polskich (w l. 1970–1973 wiceprzewodn. oddz. katowickiego). Zainteresowania naukowo-badawcze prof. Pudelskiego koncentrowały się na: fizjopatologii układu oddechowego, na ocenie wydolności wysiłkowej u chorych na różne choroby płuc, leczeniu chorób układu oddechowego, epidemiologii przewlekłych zapaleń oskrzeli. Autor 24 artykułów, w tym 3 opublikowanych w czasopiśmie zagranicznych oraz współautor 78, w tym 5 opublikowanych za granicą. W dorobku naukowym Profesora znajduje się też rozdział *Zasady leczenia chorób układu oddechowego* w podręczniku „Choroby układu oddechowego” pod red. L.

Deloffa oraz rozdział *Gruźlica płuc* w skrypcie Kazimierza Szelezyńskiego. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim OOP, Złotym Krzyżem Zasługi, tytułem honorowym „Zasłużony Nauczyciel PRL”, Medalem 40-lecia PRL. Był żonaty z Anną Picronek. Jest ojcem dwóch córek: Teresy Marii (lekarz) i Małgorzaty Zmarł 9 IX 1993, pochowany na cmentarzu rzymsko-katolickim w Oświęcimiu.

dr Alfred Puzto

SZYMCZYK Kazimierz, pseud. „Ordon”, lekarz laryngolog, prof. ŚAM. Ur. 12 V 1922 w Grodźcu, pow. będziński, w rodzinie robotniczej Piotra i Marii z d. Grabar. Szkołę powszechną ukończył w Łagiszy. W 1936 r. rozpoczął naukę w Państwowym Gimnazjum i Liceum im. Bolesława Prusa w Sosnowcu. W czasie okupacji pracował początkowo jako robotnik a później jako pomoc biurowa w Urzędzie Gminnym w Łagiszy. Już przed wojną był zaangażowany w pracy harcerskiej na terenie gimnazjum w Sosnowcu i w miejscu zamieszkania w Łagiszy, gdzie zorganizował drużynę harcerską. Podczas okupacji aktywnie działał w ruchu oporu, początkowo w Szarych Szeregach, a następnie w AK używając pseudonimu „Ordon”. Po zakończeniu wojny kontynuował naukę w szkole średniej. Świadectwo dojrzałości uzyskał w czerwcu 1946 w Gimnazjum i Liceum im. B. Prusa w Sosnowcu. W l. 1946–51 studiował medycynę we Wrocławiu. Już w czasie studiów w l. 1948–50 pracował jako mł. asystent w Zakł. Anatomii Opisowej, a następnie w l. 1950–51 w Klin. Laryngologii AM we Wrocławiu. Dyplom lekarza uzyskał 26 VI 1951. We wrześniu 1952 rozpoczął pracę w Klin. Laryngologicznej ŚAM. Specjalizację I st. w zakresie laryngologii uzyskał w 1953 r., a w 1955 r. – II st. Z pracą w klin. łączył dodatkowe zajęcia w Przyklinicznej Poradni Laryngologicznej, Państwowym Szpitalu Klinicznym nr 1 w Zabrze i jako konsultant w Szpitalu Chorób Płucnych w Pilchowicach. W 1959 r. w ramach wymiany asystentów przebywał przez pewien czas w Klin. Laryngologicznej AM w Gdańsku kierowanej przez prof. J. Iwankiewicza, a w l. 1960–61 w Klin. Laryngologicznej AM w Krakowie, gdzie szkolił się pod kier. prof. J. Miodońskiego w zakresie mikrochirurgii ucha. 29 VI 1960 uzyskał st. dra med. na Wydz. Lekarskim ŚAM na podstawie dy-

sertacji *Obrazy błon bębenkowych spotykane przy urazach słuchowych* wykonanej pod kier. prof. T. Ceypka. W l. 1959–61 był czł. Senatu ŚAM jako przedstawiciel pomocniczych pracowników nauki. W 1966 r. przebywał przez miesiąc w klinikach laryngologicznych w Halle i Erfurcie, gdzie pod kierunkiem prof. prof. H. Jakobiego i K. Schrödera zapoznał się z nowoczesnymi operacjami poprawiającymi słuch. Przebywał też krótko w klinikach laryngologicznych w Bernie, Budapeszcie, Kopenhadze, Pradze, Wiedniu i Zurychu. 28 VI 1967 uzyskał st. dra hab. na podstawie oceny ogólnego dorobku naukowego i przedłożonej rozprawy *Mowa szeptem jako metoda badania słuchu*. 15 VI 1968 mianowany został doc. etatowym przy Kat. i Klin. Chorób Nosa, Gardła i Uszu ŚAM. W l. 1966–69 był asystentem specj. woj. ds. otolaryngologii w woj. katowickim i opolskim. 16 X 1976 mianowany został kier. II Kat. i Klin. Laryngologicznej ŚAM w Zabrze, którą kierował do 30 X 1992. W l. 1979–81 był specj. woj. ds. laryngologii w woj. częstochowskim. Czł. krajowego zespołu specjalistycznego w dziedzinie laryngologii. 1 XII 1990 mianowany przez rektora ŚAM prof. nadzw. Działalność naukowo-badawcza S. koncen-

trowała się na audiologii, mikrochirurgii ucha, akustyce lekarskiej, przemysłowych urazach słuchu. Autor 13 i współautor 25 artykułów. Czynny uczestnik zjazdów Pol. Tow. Laryngologicznego. W 1965 r. uczestniczył w polsko-czeskim sympozjum w Kudowie, na którym przedstawił własny referat *Zagadnienie oceny szybkości słuchu audyometrem, szeptem i mową potoczną u pracujących w hałasie*. W t. r. uczestniczył w Międzynarodowym Kongresie Laryngologicznym w Pradze, a w 1966 r. w Lipsku. Współzałożyciel Pol. Tow. Otolaryngologicznego, w l. 1968–71 sekretarz jego ZG, a w l. 1974–84 przewodn. Oddz. Śląskiego. Należał także do Pol. Tow. Akustycznego. Czł. ZBoWiD. Był promotorem 2 doktoratów, recenzował 7 dysertacji doktorskich i 1 rozprawę habilitacyjną. Nadzorował 9 specj. I i II st. Odznaczony m.in.: Krzyżem Kawalerskim OOP, Złotym Krzyżem Zasługi, Krzyżem Armii Krajowej, Medalem Zwycięstwa i Wolności, Odznaką „Za wzorową pracę w służbie zdrowia”. Żona z Bogumiłą Skrzypczak, miał córkę Teresę. Przeszedł na emeryturę 30 IX 1992. Zmarł 16 IX 1993 w Zabrze i tam został pochowany.

dr Alfred Puzło

V. KONFERENCJE, SYMPOZJA, ZJAZDY NAUKOWE

Konferencje, sympozja, zjazdy naukowe w listopadzie i grudniu 1993 r.

1. **Polskie Towarzystwo Chirurgów Dziecięcych** organizuje w grudniu w Warszawie, pod kierunkiem dr. Krzysztofa OKTOŁA, Sympozjum Sekcji Urazowej na temat: Najnowsze osiągnięcia w leczeniu urazów u dzieci.

Informacje: Warszawa, ul. Kopernika 43, tel. 26-41-11.

2. **Polskie Towarzystwo Elektroencefalografii i Neurofizjologii Klinicznej** organizuje w listopadzie w Warszawie, pod

przewodnictwem prof. Danuty WOCHNIK-DYJAS, Konferencję Szkoleniową na temat: Magnetyczna stymulacja w neurofizjologii klinicznej.

Informacje: Warszawa, ul. Sobieskiego 1/9, Instytut Psychiatrii i Neurologii, tel. 642-53-77.

3. W listopadzie we Wrocławiu **Polskie Towarzystwo Fizjoterapii** organizuje pod kierunkiem dr. Czesława JEZIERSKIEGO, „Dni Fizjoterapii” na temat: Fizjoterapia w służbie zdrowia.

Informacje: Wrocław, ul. Wiśniowa 36, Okręgowy Szpital Kolejowy.

4. **Polskie Towarzystwo Higieny Psychiczej** organizuje w Jabłonce w listopadzie br., pod kierunkiem prof. Brunona HOLYSTA, Sympozjum Naukowe na temat: Przemoc w życiu codziennym (struktura, etiologia, przeciwdziałanie).

Informacje: Warszawa, ul. Targowa 59 m. 16, tel. 18-65-99.

5. **Polskie Towarzystwo Immunologiczne** organizuje w dniach od 22 do 24 listopada br., pod przewodnictwem prof. A. GÓRSKIEGO Sympozjum na temat: Rola komórkowych cząsteczek adhezyjnych w regulacji odpowiedzi immunologicznej.

Informacje: Warszawa, ul. Nowogrodzka 59, Instytut Transplantologii AM, tel. 625-62-64.

6. W listopadzie w Katowicach **Polskie Towarzystwo Neurologiczne** organizuje pod przewodnictwem prof. Henryki LANGAUER-LEWOWICKIEJ, „Dzień Neurotoksykologii i Neurologii Środowiskowej” na temat: Wpływ szkodliwości środowiskowych na układ nerwowy.

Informacje: Sosnowiec, ul. Kościelna 13, Instytut Medycyny Pracy, tel. 66-06-40.

7. W grudniu w Warszawie odbędzie się IV Wielodyscyplinarne Forum Osteoporotyczne, pod kierunkiem prof. Romana LORENCA, na temat: Diagnostyka, profilaktyka i leczenie osteoporozy.

Informacje: Warszawa, Al. Dzieci Polskich 20, Centrum Zdrowia Dziecka, tel. 15-45-23.

VI. SPRAWY STUDENCKIE

1. Rekrutacja na rok akademicki 1993/94.

Tegoroczne egzaminy wstępne w Śląskiej Akademii Medycznej odbywały się w dniach 1 i 2 lipca 1993.

O przyjęcie na studia ubiegało się ogółem 1815 osób, w tym na kierunek:

lekarski	1181 osób
stomatologiczny	378 osób
farmaceutyczny	129 osób
analityki medycznej	28 osób
pielęgniarski	99 osób

Kandydaci na studia lekarskie i stomatologiczne rozwiązywali testy ogólnopolskie, na pozostałych kierunkach odbywały się egzaminy pisemne według tematów i kryteriów ustalonych przez Uczelnię.

Aby zostać studentem kierunku lekarskiego trzeba było zdobyć minimum 105 punktów, natomiast na kierunek stomatologiczny limitem było 106 punktów (na 160 możliwych w obu przypadkach).

Łącznie na wszystkie Wydziały SAM przyjęto 576 osób, w tym na:

Wydział Lekarski w Katowicach	224 osoby (w tym 3 obcokrajowców)
Oddział Pielęgniarski w Katowicach	28 osób
Wydział Lekarski w Zabrzu	115 osób
Oddział Stomatologiczny w Zabrzu	92 osoby (w tym 5 obcokrajowców)
Wydział Farmaceutyczny w Sosnowcu	93 osoby (w tym 8 obcokrajowców)
Oddział Analityki Medycznej w Sosnowcu	40 osób

Kierunek Analityki Medycznej cieszył się w tym roku mniejszym zainteresowaniem. O przyjęcie na ten kierunek mogli się ubiegać ci, którym nie powiodło się przy egzaminach wstępnych na kierunek lekarski lub stomatologiczny. Warunkiem przyjęcia był pomyślny wynik rozmowy kwalifikacyjnej, jak również umotywowanie przez kandydata chęci podjęcia studiów na tym kierunku.

2. Stypendia wolne od podatku dochodowego.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTERSTWO FINANSÓW
Departament Podatków
Bezpośrednich i Oplat
Nr PO 2/10-8010-01150/93

Warszawa
1993-07-16

Izby Skarbowe
wszystkie

W związku ze zgłaszanymi wątpliwościami w sprawie opodatkowania stypendiów Ministerstwo Finansów uprzejmie informuje.

Jak wynika z § 12 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 21. 12. 1991 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. Nr 124, poz. 553 oraz z 1992 r. Nr 52, poz. 239) od 1 stycznia 1992 r. zwolnieniem od podatku dochodowego objęte zostały, wypłacane studentom studiów dziennych i uczniom:

- stypendia socjalne,
- dopłaty do zakwaterowania w domach studenckich i internatach,
- dopłaty do żywienia,
- jednorazowe zasiłki (zapomogi) wypłacane w przypadku indywidualnych zdarzeń losowych, w tym również jednorazowe zasiłki (zapomogi) ze środków rad rodziców.

Nowela ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych z dnia 6 marca 1993 r. (Dz. U. Nr 28, poz. 127) w art. 21 ust. 1 dodano punkty 39 i 40, obejmując od dnia 1 stycznia 1993 r. zwolnieniem od podatku dochodowego:

- stypendia naukowe,
- stypendia za wyniki w nauce,
- stypendia ministra za osiągnięcia w nauce.

Biorąc pod uwagę zakres wyżej wymienionych zwolnień, można stwierdzić, że wszelkie świadczenia wypłacane studentom zostały zwolnione od podatku dochodowego. O ile zakres stosowania zwolnień o charakterze socjalnym oraz stypendiów za wyniki i osiągnięcia w nauce jest dostatecznie określony, wprowadzone od 1 stycznia 1993 r. zwolnienie od podatku dochodowego stypendiów naukowych nie jest tak jednoznaczne. Przez sty-

pendia naukowe należy rozumieć takie stypendia, które służą wspieraniu prac wykonywanych w ramach działalności naukowej prowadzonej bądź indywidualnie, bądź przez powołane do tego instytucje. Zatem stypendiami naukowymi są w szczególności stypendia przyznane na wsparcie: prac zinierzających do uzyskania stopni naukowych, przygotowywanie prac doktorskich i habilitacyjnych, tworzenie innych dzieł o charakterze stricte naukowym, odbywanie krajowych i zagranicznych staży naukowych. Stypendiami naukowymi są także stypendia przyznawane studentom szkół wyższych na wsparcie realizacji określonych elementów procesu dydaktycznego pod kierunkiem pracowników naukowych szkoły wyższej, które polegają na poznawaniu przez studenta dorobku nauki lub na uczestniczeniu w pracach naukowo-badawczych; do omawianej kategorii należą np. stypendia na wsparcie określonych tematycznie kierunków studiowania, prac magisterskich itp.

W kategorii „stypendiów naukowych” nie mieszczą się stypendia przyznawane na wsparcie prac popularynonaukowych, literackich, artystycznych i innych nie mających charakteru naukowego w przyjętym rozumieniu tego słowa.

O „naukowym” charakterze stypendium decyduje cel i rodzaj działalności stypendysty, na wsparcie której zostaje ono udzielone. Działalność ta może być realizowana bądź indywidualnie (np. profesor piszący „prywatnie” nową rozprawę naukową), bądź też w ramach prac organizowanych przez placówki naukowo-badawcze i naukowo-dydaktyczne. Nie ma znaczenia, kto udziela stypendium (sponsorem może być także podmiot nie prowadzący działalności naukowej). Nie ma również decydującego znaczenia oficjalna nazwa danego stypendium, mogą to być np. stypendia wypłacane przez uczelnie z własnego funduszu stypendialnego, stypendia fundowane przez zakłady pracy.

Zasady powyższe dotyczą również obcokrajowców stypendystów Rządu Polskiego uczniów, studentów, doktorantów i stażystów.

W razie wątpliwości co do „naukowego” charakteru prac, które są wspierane przez stypendium, można posiłkować się opinią kompetentnego samodzielnego pracownika nauki. W przypadku, gdy prace stypendysty są powiązane organizacyjnie z działalnością

placówki naukowej, miarodajna może być opinia kierownika tej placówki będącego samodzielnym pracownikiem nauki.

WICEDYREKTOR DEPARTAMENTU
(J. Kozłowska)

VII. Z DZIAŁALNOŚCI KLINICZNEJ ŚAM

Współpraca Klinik Kardiologicznych (I i II) ŚAM w Katowicach-Ochojcu z Polikliniką w Ostrawie.

Realizując umowę o współpracy ŚAM z Wydziałem Uniwersyteckim i Polikliniką w Ostrawie grupa lekarzy anestezjologów, chirurgów, pielęgniarek i perfuzjonistów z Polikliniki Ostrawskiej przebywała przez sześć miesięcy (III – VIII 1993) w I i II Klinice Kardiologii ŚAM na terenie Górniczego Centrum Kardiologicznego w Katowicach-Ochojcu na szkoleniu i wymianie doświadczeń.

Uwieńczeniem wspomnianego szkolenia i współpracy były dwie udane operacje na otwartym sercu w Ostrawie na Morawach w dniach 25-26 października 1993 roku.

Pierwszą operację inaugurującą działalność kardiochirurgiczną wykonał prof. dr hab. S. Woś, a drugą doc. dr hab. A. Bochenek z zespołami asystentów. W obu operacjach sprawnie pomagali czescy koledzy z Ostrawy. Nadzór anestezjologiczny pełnił dr n. med. G. Gallert - adiunkt Katedry Anestezjologii i Intensywnej Terapii ŚAM. Operowano dwóch Czechów w wieku ponad 50 lat po przebytym zawale serca, cierpiących na zaawansowaną chorobę wieńcową. Ustalono terminy następnych wspólnych operacji, na które w tej chwili oczekuje 20 chorych.

VIII. NOWOŚCI WYDAWNICZE

Wydawnictwa ŚAM

1. Białas B.: *Patomorfologia i patologia ogólna. Kompendium*. Katowice: ŚAM 1993.
2. Dzierżewicz Z., Mazurek U., Wilczok T.: *Atlas przemian metabolicznych*. Wyd. 3 zmien. Katowice: ŚAM 1993.
3. *Neonatologia: zasady postępowania, zabiegów diagnostycznych i leczniczych, podstawowe problemy kliniczne, choroby, leki*. Red. T.L. Gomella i in. Katowice: ŚAM 1993.

Jest to pierwsze wydanie polskie amerykańskiego podręcznika klinicznego, będącego wspólnym dziełem 40 autorów reprezentujących różne uniwersytety amerykańskie, pod red. T.L. Gomelli, M.D. Cunninghama i F.G. Eyal.

Książka miała już w Stanach Zjednoczonych dwa wydania: pierwsze w 1988 r., drugie w 1992 i z tego właśnie wydania tłumaczenia dokonał dr Michał Juszczak. Konsultantem naukowym polskiego wydania jest Prof. dr hab. n. med. Michał Ron-

dio, Specjalista Krajowy ds. Pediatrii, dyrektor Instytutu Matki i Dziecka w Warszawie. Profesor jest jednocześnie autorem wstępu do polskiego wydania.

Podręcznik podzielono na 78 rozdziałów, zgrupowanych w sześciu głównych działach: I. Czynności podstawowe, II. Postępowanie zaawansowane, III. Opis wykonania zabiegów diagnostycznych i leczniczych, IV. Podstawowe problemy kliniczne, V. Choroby i zaburzenia, VI. Farmakologia noworodka.

Adresowany jest głównie do neonatologów, stanowi bowiem encyklopedię wiadomości niezbędnych w pracy szpitalnej w oddziale noworodków. Jest bardzo cenny dla lekarzy i studentów, zainteresowanych diagnostyką i leczeniem noworodków w poszerzonym zakresie.

Autorzy wskazują w tekście najważniejsze źródłowe artykuły na ogół z ostatniego dziesięciolecia, co umożliwia pogłębianie informacji podanych syntetycznie. Podręcznik liczy 620 stron. Jest więc bardzo obszerny, ale korzystanie z niego ułatwia szczegółowy skorowidz.

Wytknąć należy niezbyt dobre technicznie reprodukuje radiologiczne w rozdziale „Radiologia neonatologiczna” oraz pewne potknięcia terminologiczne - tłumacz używa żargonu medycznego, pisząc np. o „sepsie” noworodka itp.

W sumie podręcznik godny jest polecenia, gdyż będzie użyteczny w codziennej praktyce klinicznej neonatologów, perinatologów, pediatrów, powinien też zainteresować studentów medycyny i pielęgniarstwa.

Informację przygotowała
prof. dr Irena Norska-Borówka

4. *Słownik medycyny i farmacji Górnego Śląska*. Red. nauk. A. Puzio. T.1: Biograficzny (A-Z). Katowice: ŚAM 1993.

Wydawnictwo powyższe ma specjalny charakter. Składać się będzie z pięciu tomów, z których ostatni ukaże się w 1998 r. Całość ma uświetnić obchody przypadającego w tym właśnie roku jubileuszu pięćdziesięciolecia Uczelni.

Wydany tom doczekał się już pierwszej recenzji, opublikowanej na łamach „Trybuny Śląskiej” w dniu 14 września br. Redakcja pozwala sobie przedrukować jej fragmenty:

„Nakładem Śląskiej Akademii Medycznej ukazał się pierwszy tom *Słownika medycyny i farmacji Górnego Śląska* pod red. A. Puzio, zawierający sylwetki lekarzy, farmaceutów, drogistów i pielęgniarek żyjących i działających na Górnym Śląsku. Obejmuje on ponad 400 haseł osobowych. Przy doborze haseł brano pod uwagę dorobek naukowy, opinie środowisk oraz długoletnią pracę. Redakcja chce pokazać jak najszerszą reprezentację górnośląskiego środowiska medycznego, co zostanie zapewne uwzględnione w zapowiadanych tomach. *Słownik...* zawiera tylko sylwetki osób nieżyjących, względnie będących na emeryturze; znaleźli się w nim zarówno profesorowie akademicki jak i szeregowi organizatorzy i pracownicy służby zdrowia – których zaangażowanie i codzienna praca zasługuje na uznanie i pamięć na równi z osiągnięciami naukowymi. [...]”

Tom pierwszy *Słownika...* zawiera obszerny wstęp historyczny, który wszechstronnie przedstawia kształtowanie się regionu górnośląskiego i jego burzliwe dzieje. *Słownik...* został wyposażony w wykaz wykorzystanych źródeł i wydawnictw informacyjnych, skrótów oraz współpracowników – autorów haseł. Brak natomiast indeksu, który wydawca zapowiada dopiero w ostatnim tomie. Wydawnictwo może stanowić źródło informacji dla wszystkich zainteresowanych historią regionu, historią medycyny i socjologów [...]”

K.H.

Prace habilitacyjne

1. Franek Andrzej: *Zastosowane elektrostymulacji w zwalczaniu spastyczności u chorych po urazie rdzenia kręgowego*. Katowice: ŚAM 1992.
2. Jonderko Krzysztof: *Zastosowane ultrasonografii do oceny wpływu leków na kurczliwość pęcherzyka żółciowego u psów – badania na przykładzie oddziaływania ceruleiny i kalcytoniny*. Katowice: ŚAM 1993.
3. Kokocińska Danuta: *Przygotowanie składników testu radioimmunologicznego i enzymoimmunologicznego, dla oznaczania progesteronu; oczyszczanie i frakcjonowanie przeciwciał: IgG, F(ab)₂ przeciw progesteronowi i przeciw ferrytynie dla potrzeb diagnostyki klinicznej*. Katowice: ŚAM 1993.

4. Kula Bogusław: *Ocena oddziaływania pól magnetycznych na wybrane procesy biologiczne w hodowlach fibroblastów*. Katowice: ŚAM 1993.
5. Kyrzcz-Krzemień Sławomira: *Opracowanie systemu określania prawdopodobieństwa uzyskania całkowitej remisji i długości jej trwania w ostrych białaczkach u dorosłych*. Katowice: ŚAM 1992.
6. Niedworak Elżbieta: *Aspekty biofarmaceutyczne soli magnezowych w stałych doustnych postaciach leku*. Katowice: ŚAM 1993.
7. Opala Grzegorz: *Zaburzenia jakościowe i ilościowe karnityny u chorych na padaczkę, przewlekle leczonych kwasem walproinowym i innymi lekami przeciwpadaczkowymi oraz ocena przydatności podawania karnityny w przypadkach jej niedoboru*. Katowice: ŚAM 1993.

IX. OPINIE – POLEMIKI

1. Wychowanie w Uczelni Wyższej

Przyjmując zaproszenie do wystąpienia z okazji inauguracji w murach tej świątyni nowego roku akademickiego przed tak dostojnym audytorium, podjąłem się w zasadzie niewykonalnego zadania - przedstawienia w ciągu zaledwie kilku minut istoty wychowania w szkole wyższej i roli nauczyciela akademickiego w tym procesie. Spotkać się mogą także, jeśli nie z zarzutem anachroniczności, to co najmniej wishful thinking, myślenia życzeniowego. Ośmielałem się bowiem mówić o wychowaniu w okresie, kiedy nie tylko przeżywa ono wieloraki kryzys opisany w znanych esejach przez Bogdana Suchodolskiego, ale także w czasach, kiedy kwestionuje się w ogóle prawomocność zinstytucjonalizowanych działań wychowawczych, lub wręcz głosi się koniec pedagogiki.

Zdaniem Hubertusa von Schoenebecka, umiarkowanego przedstawiciela tzw. antypedagogiki, nurtu krytycznego występującego przeciw wychowaniu, weszliśmy - w rezultacie definitywnego wyczerpania się możliwości pedagogiki - w nową erę w dziejach edukacji, w epokę postpedagogiki. Nawet w teologii katolickiej mówi się o końcu czasów nowożytnych. Zdaniem księdza Tomasza Halika cze-

skiego socjologa i teologa wkroczyliśmy w epokę postnowożytną, postmodernistyczną. Stało się to w momencie, kiedy nauka dotarła do granic swych możliwości poznawczych, do granic antropocentrycznego i racjonalnego myślenia.

Dystansując się wobec tych stanowisk - choć w krytyce dotychczasowych praktyk pedagogicznych dostrzec można sporo racji - chcę mimo wszystko mówić o wychowaniu, kierując się zdroworozsądkowym przekonaniem, iż każdy rzekomy koniec wychowania jest równocześnie początkiem nowego myślenia o wychowaniu i nowych rozwiązań praktycznych.

Ale kontekst historyczny nie jest jedyną obiekcją o której trzeba wspomnieć, kiedy się mówi o wychowaniu w szkole wyższej a więc o oddziaływaniu na ludzi dorosłych, na osobowości już w znacznej mierze ukształtowane, jakimi faktycznie a nie tylko formalnie czy prawnie są studenci. W odniesieniu zatem do wychowanków wyższej uczelni pomoc w rozwoju tj. genetyczna koncepcja wychowania ustępuje miejsca specyficznym potrzebom wieku dojrzałego.

Jak to jest więc naprawdę z wychowaniem w szkole wyższej, jak w tym procesie manifestuje się rola nauczyciela akademickiego? Można by poprzestać na odpowiedzi, że nauczyciel akademicki wywiera wpływ na studentów nie tylko przez to, co czyni ale może przede wszystkim przez to, kim jest, nie tylko jako pedagog ale i człowiek. Te wzajemnie dopełniające się aspekty - nauczyciel akademicki jako człowiek i człowiek jako nauczyciel akademicki analizuje wnikliwie książkę prof. Mieczysława Gogacza, czując się więc zwolniony z obowiązku obszerniejszego wywodu na ten temat i przechodząc do głównego wątku - istoty wychowania akademickiego.

Mimo różnic w poglądach na wychowanie w uczelni i w ocenie rzeczywistego wpływu nauczyciela akademickiego wyróżnić można dwa stanowiska: personalistyczne i instytucjonalne. Według pierwszego, sformułowanego jeszcze w latach międzywojennych przez Karola Górskiego wychowanie w szkole wyższej tylko wówczas ma miejsce kiedy zachodzą relacje interpersonalne, kiedy jest osobową relacją. Zdaniem wspomnianego już przeze mnie Mieczysława Gogacza „nauczają i wychowują ludzie, nie idee i teorie, nie pojęcia i instytucje”. Wedle drugiej koncepcji na wychowanie składa się ogół czynników instytucjonalnych, w tym materialnych i organizacyjnych umożliwiających samodzielne studiowanie.

Nie kwestionując zasadności tezy o ważności interpersonalnych relacji w procesie kształcenia akademickiego, dodać jednakże trzeba, że nie bez znaczenia jest również wartość poznawcza idei, prezentowanych przez nauczyciela akademickiego, jak i naukowa rzetelność wykładanych przez niego teorii. Bez tego warunku szkole wyższej zawsze grozi banalizacja wiedzy i umysłowe zubożenie studentów. Naturalnie, owe teoretyczne konstrukcje, jakimi są idee, tylko wówczas przestają być abstrakcyjnymi pojęciami, jeśli są „wartościami uosobionymi”, potwierdzonymi osobistym zaangażowaniem i przykładem nauczyciela akademickiego (O powołaniu nauczyciela medycyny. Kulturowe uwarunkowania osobowości nauczyciela. „Życie Szkoły Wyższej” 1986 nr 7-8).

W „Podstawach wychowania” swojej ostatniej pracy Mieczysław Gogacz twierdzi, że pe-

dagogika współczesna stawia człowieka wobec wartości a nie wobec osób. Wartość odewana od konkretnych ludzi jest - jego - zdaniem tylko wzorem, modelem istniejącym poza człowiekiem. Jedynie wartości uosobione sprawić mogą, że wychowanie staje się „wprowadzeniem w życie wartościowe”, by posłużyć się tytułem książki Stanisława Rucińskiego (Wychowanie jako wprowadzenie w życie wartościowe. Warszawa 1988 /wyd. drugie/), że „etyka - cytując Gogacza - realizuje się w codziennym życiu a pedagogika dotyczy konkretnych ludzi” (Podstawy wychowania. Niepokalanów 1993). Stąd właśnie nie dająca się przecenić misja nauczyciela akademickiego i nie dająca się zastąpić cudzym dorobkiem, *personal knowledge*, wiedza jeśli nie osobiście przez niego wytworzona, to co najmniej samodzielnie przemyślana.

Nie negując zatem wpływu nauczyciela akademickiego i znaczenia ważności ram instytucjonalnych szkoły wyższej pamiętać musimy również, że tylko wówczas spełnia ona swe podstawowe funkcje, gdy jej działalność podporządkowana jest życiu naukowemu akademickiej wspólnoty, wspólnoty studiujących i ich nauczycieli. Na wychowanie w szkole wyższej składa się więc także proces samowychowania studentów, podporządkowujących się dobrowolnie rygorom pracy naukowej, zdobywających trudną umiejętność dyskursu, nie tylko na seminariach pod kierunkiem profesorów, ale także w samodzielnych próbach aktywności w kołach naukowych, na forum stowarzyszeń i międzyuczelnianego ruchu studenckiego.

Można wreszcie proces wychowania w szkole wyższej analizować w kategoriach dialogu i spotkania. Na dobrą sprawę kategorie te od dawna spożytkowane przez filozofię dopiero od niedawna stają się - przynajmniej u nas - przedmiotem dociekań pedagogicznych a ich zastosowanie w praktyce szkoły wyższej nie jest łatwe, wymaga bowiem od nauczyciela akademickiego rezygnacji z wielu dotychczasowych nawyków. Pierwszym bowiem warunkiem autentycznego spotkania jest rezygnacja ze stawiania siebie samego za wzór, tak jak warunkiem prawdziwego dialogu jest trudna sztuka słuchania. Jeden z najwybitniejszych filozofów XX wieku Hans Georg Gadamer w „Dziedziectwie Europy” stwierdza: „wszyscy jesteście słuchaczami,

musimy nauczyć się słuchać, w ten czy inny sposób stale wykraczać przeciw zamknięciu w sobie". Bycie słuchaczem, otwarcie się na drugiego człowieka to warunk powodzenia wzajemnego komunikowania się nauczających i nauczanych. Jest to szczególnie trudne w warunkach umasowienia kształcenia na poziomie uniwersyteckim, ale prawdą jest również, że propozycja ta nie ma alternatywy. Docendo discimus et discendo docemus, nauczając uczymy się i ucząc się nauczamy. Ta łacińska maksyma odnosiła się dotąd głównie do nauczyciela akademickiego. Dziś można i należy ją rozumieć w ten sposób, że i

nauczyciele i studenci uczą się od siebie wzajemnie.

Prof. dr hab. Bogusław Chmielewski
Kierownik
Katedry Pedagogiki i Psychologii
Akademii Wychowania Fizycznego
Prorektor ds. Nauki AWF w Katowicach.

(Wykład wygłoszony na międzyuczelnianej Inauguracji roku akademickiego 1993/94 w Katedrze Chrystusa Króla w Katowicach w dniu 12.10.1993)

2. Społeczna funkcja przepisywania leków.

Recepta staje się niemal nieodłącznym atrybutem wizyty u lekarza. Można to tłumaczyć wzrostem odsetka przewlekle chorych wśród pacjentów, ale są i inne czynniki.

Jednym z nich jest mniej lub bardziej subtelna presja przemysłu farmaceutycznego. Poza tym recepta służy spełnieniu oczekiwań pacjentów, którzy – tak myślą lekarze – spodziewają się, że ją otrzymają. Recepta pokrywa również niepewność lekarza, co do słuszności postępowania w wątpliwych przypadkach, co stanowi dowód, że robi on coś pozytywnego, że panuje nad sytuacją (*ex iuvantibus*). Może również być dowodem, że lekarz dba o pacjenta.

Recepta skraca także czas wizyty. Dłuższa rozmowa, wsłuchiwanie się w to co mówi pacjent, wyjaśnienie działania poszczególnych leków i wskazanie na możliwość obejścia się bez nich itp. wpływa, jak wykazały badania, na znaczne zmniejszenie liczby wypisywanych recept.

Przepisanie recepty może mieć jednak skutki, które wykraczają poza daną ordynację. Fakt zaordynowania leku przekonuje pośrednio pacjenta, że jego problem nadaje się do leczenia przez lekarza. Ma to więc wpływ na przyszłe oczekiwania i zachowania pacjenta.

Jerzy Kurkowski

X. VARIA

1. Piętnaście lat Katedry i Zakładu Anatomii Prawidłowej Wydziału Lekarskiego Ś A M w Katowicach (1978-1993).

W tym roku przypada 15-to lecie istnienia Katedry i Zakładu Anatomii Prawidłowej Wydziału Lekarskiego w Katowicach-Ligocie. Organizacja Katedry i Zakładu rozpoczęła się z chwilą przekazania do użytku Bloku C1 i

powierzenia obowiązków kierownictwa Katedry w stanie organizacji prof. Ryszardowi Aleksandrowiczowi. Już w listopadzie 1978 roku po przyjęciu pierwszych asystentów i pracowników obsługi zaczęto kompletować

wyposażenie pracowni naukowych i pomieszczeń dydaktycznych. Podjęto energiczne starania o dokończenie prac budowlanych i konstrukcyjnych zaplecza sal prosektoryjnych (magazyn zwłok, chłodni i maceratorium). Należy podkreślić, że największe trudności miano z zatrudnieniem pracowników obsługi sal prosektoryjnych i ich zaplecza ze względu na bardzo specyficzne warunki pracy jak i mało atrakcyjne zarobki.

Po skompletowaniu i przeszkoleniu bardzo młodego zespołu asystentów (byli to absolwenci z rocznika 1978) - lekarzy, już w dniu 1.10.1979 roku rozpoczęto pierwsze zajęcia ze studentami Wydziału Lekarskiego w Katowicach, Wydziału Pielęgniarskiego i Katowickiej Filii ASP z Krakowa. Liczby kształconych w Katedrze studentów w poszczególnych latach wahały się: na Wydziale Lekarskim I i II rok łącznie 430 do 750, na Wydziale Pielęgniarskim od 30 do 70, na Wydziale Farmacji od 120 do 140 i w Filii ASP od 30 do 35 słuchaczy. Równocześnie w miarę zgłoszeń odbywało się też dokształcanie lekarzy specjalizujących się w dyscyplinach zabiegowych.

W pierwszych latach działalności Katedry rozpoczęło pracę koło Anatomiczne STN, które stało się źródłem przyszłych kadr Katedry Anatomii jak i Katedr Zabiegowych. Warto podkreślić, że szereg członków Koła Anatomicznego (Grażyna Stryjewska, Piotr Ładziński, Mariusz Maliszewski, Krzysztof Banc, Leszek Stefański i dwukrotnie Piotr Radziszewski) zostało wyróżnionych nagrodami za zajęcie pierwszych miejsc na Konferencjach Uczelnianych STN - Ogólnopolskich i Zagranicznych. Asystenci Katedry jak też i lekarze spoza niej, a nawet i spoza Uczelni prowadzili badania naukowe dotyczące układu naczyniowego; neuroangiologii; anatomii klinicznej narządów ruchu; antropologii (trend sekularny); anatomii eksperymentalnej - wyniki których znalazły swój wyraz w 52 opracowaniach naukowych opublikowanych w czasopiśmie krajowych i zagranicznych, a także były prezentowane na 29 Kongresach, Zjazdach, Konferencjach i Sympozjach naukowych w kraju i zagranicą i to nie tylko

anatomicznych (np. w roku bieżącym 1993 - 3 osoby brały czynny udział w Kongresie Anatomische Gesellschaft w Düsseldorfie, na Zjeździe Anatomów Czeskich i Słowackich w Nitrze - 6 osób, w Katowicach na Zjeździe Flebologów, a we wrześniu przewidziany jest udział w Zjeździe Polskiego Towarzystwa Anatomicznego w Olsztynie - 7 osób, 2-nd European Congress of Clinical Anatomy w Monachium - 3 osoby, oraz w Zjeździe Antropologów w Łodzi - 4 osoby).

Należy wspomnieć też, że zespół pracowników Katedry podjął się i zorganizował Jubileuszowy XV Zjazd Polskiego Towarzystwa Anatomicznego w Kozubniku w roku 1989 (na tym Zjeździe kierownik Katedry Anatomii w Katowicach został ponownie wybrany przewodniczącym Zarządu Głównego Pol. Tow. Anatomicznego). Ponadto niektóre osoby z grona pracowników Katedry brały czynny udział w organizacji IX Europejskiego Kongresu Anatomicznego w Krakowie w roku 1992.

W okresie minionych 15 lat, 14 lekarzy uzyskało stopień doktora nauk medycznych, a 1 nauk przyrodniczych z zakresu antropologii (na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu).

Ogółem na przestrzeni 15 lat istnienia Katedry pracowało 85 osób, w tym 62 lekarzy, 1 antropolog, 1 plastyk i 21 pracowników obsługi technicznej. Obecnie w Katedrze pracuje 22 nauczycieli akademickich (lekarzy) i 4 pracowników obsługi technicznej. Stosunkowo duży ruch kadrowy jest zjawiskiem naturalnym w odniesieniu do lekarzy, ponieważ przechodzą oni zazwyczaj do pracy w specjalnościach zabiegowych, natomiast pracownicy obsługi idą do instytucji lepiej opłacanych.

Z dniem 1 lipca 1993 roku w związku z przejściem do pracy w Akademii Medycznej w Warszawie prof. Aleksandrowicza, kierownictwo Katedry i Zakładu w drodze konkursu objął dr hab. n.med. Konstanty Ślusarczyk.

*Prof. dr hab. n. med.
Ryszard Aleksandrowicz*

2. Stanowisko Polskiego Stronnictwa Ludowego w kwestii polityki naukowej państwa.

Prezes Polskiego
Stronnictwa Ludowego
Waldemar Pawlak
OO-131 Warszawa,
ul. Grzybowska 4

Warszawa
dnia 07. 09. 1993 r.

Jego Magnificencja
Pan
Prof. dr hab.
Ryszard Brus

Wielce Szanowny Panie.

Przywiązując wielkie znaczenie do rozwoju nauki w naszym kraju i jej praktycznych zastosowań, pragnę przedstawić zasadnicze elementy stanowiska Polskiego Stronnictwa Ludowego w kwestii polityki naukowej państwa.

PSL będzie zabiegać o realizację następujących postulatów:

1. istotnego zwiększenia nakładów na naukę (w roku bieżącym nakłady te spadły do poziomu 0,6% dochodu narodowego brutto);
2. wypracowania podstaw polityki naukowej państwa i w rezultacie bardziej efektywnego wykorzystania środków na badania naukowe;

3. szerszego wykorzystania rodzimej myśli naukowej w procesie transformacji społeczno-ekonomicznej naszego kraju;
4. powołania naczelnego organu państwowego koordynującego z ramienia rządu całokształt problematyki badań naukowych i ich wykorzystania w praktyce społeczno-gospodarczej (tych zadań nie spełnia należycie istniejący obecnie Komitet Badań Naukowych);
5. w związku z powyższym podjęcia odpowiednich działań legislacyjnych przez Sejm.

Wpływ PSL na możliwości realizacyjne tych postulatów będzie tym większy, im większa będzie jego reprezentacja parlamentarna.

Będę wdzięczny Panu za poinformowanie jednostek Uniwersytetu (Szkoły, Instytutu) o treści niniejszego pisma.

Z poważaniem

Waldemar Pawlak

3. Pierwsza całkowicie skomputeryzowana klinika Śląskiej Akademii Medycznej

Na przełomie 1992 i 1993 roku dzięki zabiegom Prof. dra W. Grzeszczaka skomputeryzowana została jako pierwsza w naszej Uczelni Klinika Chorób Wewnętrznych i Zawodowych w Zabrze. Wprowadzona sieć komputerowa obejmuje sekretariat, dyżurki lekarskie, dyżurki pielęgniarskie, oddział dializoterapii, poradnie przykliniczne, pracownie diagnostyczne, oraz laboratorium naukowe Kliniki. Pracuje ona w systemie NO-WELL IPX/SPX v 304. Czynnych jest 20 końcówek z możliwością rozszerzenia do 50 stanowisk.

Na potrzeby Kliniki działają obecnie 3 firmowe programy (Prokom Łódź): system szpital, system monitorowanie dializoterapii i aktualnie montowany system poradnie.

Oprócz tego w sieci komputerowej działają programy użytkowe: graficzny, edytorski, statystyczny, szkoleniowy i naukowy (Current Contents).

Po dość trudnym początkowym okresie „oswojenia” się z pracą komputerów obecnie daje to duże zadowolenie całemu personelowi.

4. Działalność remontowa ŚAM w 1993 roku.

Inauguracja nowego roku akademickiego oraz zbliżający się koniec roku kalendarzowego stanowi dobrą okazję do przedstawienia szczegółowej informacji o zrealizowanych zadaniach remontowych w Akademii oraz o zamierzeniach na bliższą i dalszą przyszłość.

I. REALIZACJA

Ogółem na działalność remontową ŚAM w 1993 roku zaplanowano 22 mld zł., z czego:

- obiekty dydaktyczne: 15,5 mld zł.
- Domy Studenta: 6,5 mld zł.

Skoncentrowano się na realizacji 2 tematów:

- kontynuacji remontu adaptacyjnego budynku w Bytomiu dla potrzeb Specjalistycznej Lecznicy Stomatologicznej - na kwotę: 7,0 mld zł.,
- remoncie kapitałnym DS-1 w Zabrze - Rokitnicy - na kwotę: 5,0 mld zł.

Oba tematy są realizowane zgodnie z założeniami i przyjętymi harmonogramami.

Jako zadania wiodące, na 1993 rok, przyjęto w Akademii:

- 1) poprawę ogrzewania oraz zabezpieczenie przed wilgocią budynków i obiektów we wszystkich Ośrodkach Akademii,
- 2) poprawę warunków bhp i ppoż. w budynku głównym Wydziału Farmaceutycznego w Sosnowcu,
- 3) kompleksowy przegląd stanu technicznego wszystkich pomieszczeń dydaktycznych z opracowaniem wytycznych i realizację wg posiadanych możliwości organizacyjno-finansowych w poszczególnych obiektach Akademii.

Ad. 1) - we wszystkich obiektach Akademii wykonano m.in.:

- remonty wszystkich stacji wymienników ciepła,
- przegląd, udrożnienie i oczyszczenie całej sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej,

- naprawę i konserwację dachów we wszystkich obiektach, w tym wykonanie konstrukcji dachowej wraz z ociepleniem i odwodnieniem na sali wykładowej Zakładów Teorii Medycyny w Katowicach-Ligocie,
- częściową wymianę oraz naprawę i uszczelnienie stolarki okiennej, - przegląd i naprawę sieci centralnego ogrzewania,

a ponadto przeprowadzono:

- przegląd, naprawę i regulację urządzeń technologicznych i aparatury kontrolno pomiarowej w zespole Kotłowni w Zabrze-Rokitnicy i Zabrze,
- wykonanie drenażu zewnętrznego wraz z izolacją przeciwwilgociową budynków w Zabrze-Rokitnicy.

Ad. 2) wykonano m.in.:

- wymianę, remont lub naprawę instalacji technicznych: telefonicznej (pozostaje zakup nowej centrali), gazowej, zewnętrznej kanalizacji sanitarnej wraz z neutralizatorami ścieków, alarmowej i sygnalizacji pożaru,
- modernizację i remont sali wykładowej,
- przystosowano pomieszczenia dla kasy w powiązaniu z modernizacją i remontem pomieszczeń portierni,
- zaadaptowano pomieszczenia na salę Rady Wydziału, w powiązaniu z modernizacją i remontem pomieszczeń Dziekanatu Wydziału w Sosnowcu.

Inne Ośrodki Uczelni.

Katowice - Ligota

- przeniesiono do nowych pomieszczeń rozdzielnię elektryczną w Zespole Domów Studenckich oraz przeprowadzono jej modernizację,
- wymieniono instalację wodociagową w DS-1,
- wykonano przegląd i remonty (w tym 2 kapitałne) dźwigów we wszystkich obiektach,

Zabrze-Rokitnica

- przeprowadzono adaptację pomieszczeń na mieszkania funkcyjne w budynku IV,

- zaadoptowano pomieszczenia po przed-szkolu w budynku XV na cele mieszkalne i sanitarno-socjalne dla potrzeb mieszkańców DS-2.
- zmodernizowano przyłącza gazowe w DS-3 i DS-5,
- Katowice
- rozpoczęło modernizację Rektoratu

Ad. 3) wykonano przegląd w budynkach stanowiących własność Akademii oraz dokonano podziału zadań do bieżącej realizacji lub do planu remontów na 1994 r.

Poza w/w tematami zrealizowano w Akademii dodatkowe zadania wynikające z bieżących potrzeb bądź nowych wymagań lub norm technicznych:

- montaż liczników wszystkich mediów energetycznych dostawców zewnętrznych we wszystkich Ośrodkach Akademii,
- modernizację pomieszczeń kasy w Katowicach-Ligocie,
- adaptację pomieszczenia wraz z zapleczem sanitarnym na siłownię dla potrzeb Studium Wychowania Fizycznego i Sportu w Katowicach-Ligocie.

Podkreślić należy, że wszystkie te zadania zostały zrealizowane bezkolizyjnie z działalnością dydaktyczną i wyłącznie w okresie letniej przerwy wakacyjnej. Wymagało to bardzo precyzyjnej współpracy koordynacyjnej pomiędzy użytkownikami pomieszczeń a służbami administracyjno-technicznymi i wykonawcami, która moim zdaniem przebiegała w sposób zadowalający - pragnę w tym miejscu złożyć im serdeczne podziękowania.

II. NAJBLIŻSZE ZAMIERZENIA

Do końca bieżącego roku nie przewiduje się realizacji innych zadań remontowych, natomiast główny nacisk zostanie położony na prawidłowe bieżące funkcjonowanie eksploatacyjne obiektów i urządzeń technicznych.

Działalność eksploatacyjną stanowiącą odrębny rodzaj działania pionu technicznego, uzupełniającą realizację zadań remontowych, pozwolę sobie omówić przy innej okazji. Nadmienię tylko, że w okresie wakacyjnym we wszystkich obiektach dokonano przeglądu, konserwacji i napraw wyposażenia dydaktyczno-technicznego (m.in. systemu zaciemnie-

nia sal) niezbędnego do prawidłowego prowadzenia zajęć ze studentami w nowym roku akademickim.

Wykonane w bieżącym roku prace remontowe stanowią niezbędną i racjonalną podstawę do kontynuacji tematów rozpoczętych oraz realizacji nowych tematów do których zaliczam m.in.:

1) Wydział Lekarski w Katowicach

- wymianę sieci wodociągowej instalacji ciepłej i zimnej wody w Domu Studenta nr 2.
- wymianę (I etap) poziomów sieci wodociągowej w obiektach Zakładów Teorii Medycyny,
- modernizację i remont sieci wentylacyjnej,
- kontynuowanie naprawy elewacji oraz naprawa i uszczelnienia stolarki okiennej w obiektach Zakładów Teorii Medycyny oraz Zespole Hotelowym,

2) Wydział Lekarski w Zabrze

- zakończenie remontu adaptacyjnego budynku w Bytomiu i przekazanie go w 1995 r. do zagospodarowania,
- zakończenie remontu kapitalnego i oddanie do użytku Domu Studenta nr 1 w Zabrzu-Rokitnicy,
- modernizację i remont kas wg obowiązujących wymagań i przepisów z wyposażeniem w odpowiednią instalację sygnalizacyjną i alarmową,
- realizacja, przy współudziale Urzędu Miasta w Zabrzu, koncepcji odprowadzania ścieków i zabezpieczania budynków XXXII i XXXIII w Zabrzu przy pl. Traugutta,
- modernizacja i remont pomieszczeń w budynku IV (pralnia, kuchnia, bufet) równoległe z ewentualnym remontem kapitalnym kotłowni, przy współpracy z Zarządem Inwestycji,

3) Wydział Farmaceutyczny w Sosnowcu

- zakończenie w budynku głównym modernizacji i remontu instalacji technicznych: sieci elektrycznej, wewnętrznej sieci kanalizacyjnej, instalacji wewnętrznej, sieci centralnego ogrzewania,
- adaptacja wygospodarowanych powierzchni użytkowych w sąsiedztwie sali wykładowej na cele laboratoryjno-dydaktyczne,

4) Rektorat

- kontynuacja modernizacji Rektoratu.

III. UWAGI KOŃCOWE

Na zakończenie pragnąłbym zwrócić uwagę, że w bieżącym roku od 4 lipca wprowadzono podatek VAT, którego Akademia w wielu przypadkach jest płatnikiem, a którego uwzględnienie wprowadziło i będzie nadal skutkować pewnymi korektami ograniczającymi finansowe możliwości uczelni. Tym niemniej chciałbym podkreślić, że podstawo-

wy zakres prac remontowych został wykonany terminowo w zaplanowanym zakresie.

Mam jednak w pełni świadomość, że wykonane prace nie usunęły w sposób radykalny wszystkich mankamentów i niedomagań oraz nie spełniły wszystkich oczekiwań, uważam jednak, że w znacznym stopniu poprawiły stan techniczny i funkcjonalny obiektów Akademii.

mgr inż. *Krzysztof Mandrak*
zastępca Dyrektora Administracyjnego
d/s Technicznych ŚAM

* * *

Redagują: Alfred Puzio z zespołem redakcyjnym
Adres redakcji: Śląska Akademia Medyczna, ul. Poniałowskiego 15, 40-952 Katowice
skr. poczt. 251, tel. i fax: 57 12 34
Skład i łamanie: Pracownia Komputerowa Biblioteki Głównej
Druk: Zakład Poligrafii SAM, Katowice, ul. Medyków